

VIETNAM BULLETIN

vijfde jaargang nr. 6 t/m 9,
november 1971

150 ct

**VIETNAM, LAOS, CAMBODJA;
GESCHIEDENIS EN STRIJD**

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie: Jan Boonstra Benno Groeneveld
M.van Dullemen Tineke Nijenhuis
W.de Graaff Ria Hooghiemstra

Redactie/administratieadres: Vietnam Bulletin, p/a ASVA
Weesperstraat 51, Amsterdam
Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin. Abonnement
f 5,- per half jaar, met stilzwijgende verlenging. Buitenland
f 7,- per half jaar. Losse nummers f 0.50 (België 7 fr.).

DIT NUMMER

Het Vietnam Bulletin geeft iedere veertien dagen nieuws en achtergronden over de oorlog in Indochina en de akties die daartegen in Nederland en de rest van de wereld worden ondernomen. Voor heel wat mensen is dat te veel van het goede. 'Stuur ons een nummer waarin in kort bestek alles over de oorlog te vinden is', is een verzoek dat ons herhaaldelijk bereikt. In januari 1970 hebben we zo'n overzichtsnummer 'Vietnam, het volk en zijn strijd' (in de wandeling 'het rode nummer') uitgegeven. Het ging met duizenden exemplaren weg en werd herdrukt maar nu is het uitverkocht en voor nieuwe herdrukken leende het zich niet langer. Sindsdien veranderde de situatie in Indochina nl. aanzienlijk. De oorlog werd uitgebreid tot Cambodja na de staatsgreep die Prins Sihanouk verdreef en de reeds jaren lang woedende strijd in Laos werd, met name na de Zuidvietnamese inval in dat land in februari 1971, alom bekend.

Wat hier voor U ligt is een nieuw overzichtsnummer, over heel Indochina ditmaal. Geen gloednieuw materiaal voor abonnees die tot nu toe alles wat in het Vietnam Bulletin gestaan heeft nauwgezet hebben gelezen maar wel een keer alles bij elkaar.

Dringend verzoek aan alle lezers: ga met dit nummer aan het werk en verspreid het waar mogelijk onder vrienden en kennissen en op bijeenkomsten. Stuur ons ook Uw kritiek.

Red. VB

Amerikaanse interventie in Vietnam, waarom?

Egoïsme en kortzichtigheid van het Westen

Er zijn vele oorzaken die hebben geleid tot de uiterst kritieke situatie waarin de meeste landen van de Derde Wereld zich bevinden.

Eén van deze oorzaken is, dat bijna al deze landen koloniën zijn geweest van Westerse landen, hetgeen betekent dat de economie van deze gebieden in sterke mate afhankelijk was van die van het 'moederland'. Deze afhankelijkheid leidde tot massale verpaupering van de plattelandsbevolking (in Zuidoost-Azië omvat deze 80 tot 85 procent van de totale bevolking) en tot vernietiging van de inheemse huisnijverheid door de moordende Westerse industriële concurrentie en de Westerse geldeconomie als geheel.

Het is niet te verwonderen dat de inheemse bevolking van de koloniale landen tegen deze afhankelijkheid in verzet kwam, een verzet dat door de koloniale landen met wapengeweld werd onderdrukt. Ook nadat sommige van deze koloniale landen, waaronder Nederland, zelf tijdens de Tweede Wereldoorlog jarenlang een periode van onderdrukking door nazi-Duitsland hadden meegemaakt, konden zij geen begrip opbrengen voor het streven naar vrijheid in hun eigen koloniën. Het Nederlandse parlement steunde met grote meerderheid de 'politieke akties' in Indonesië (een motie waarin op stopzetting van de militaire aktie werd aangedrongen werd op 23 juli 1947 in de Tweede Kamer met 79 tegen 9 stemmen verworpen); de Franse regering deed wat in haar vermogen lag om de Vietnamese onafhankelijkheidsbeweging uit te schakelen en haar tijdens de oorlog verloren koloniale machtspositie in Indo-China te herwinnen.

Deze houding van het Westen heeft de onafhankelijkheidsbe-

wegingen in de Derde Wereld in sterke mate gecoördineerd en steun te wendend tot de kommunistische landen. Voor het Westen vormde deze toenadering een propagandistisch argument te meer om zijn strijd voor het behoud van zijn machtsposities voort te zetten, want nu kon deze strijd worden voorgesteld als een heilige oorlog tegen het naar wereldhegemonie strevende kommunisme.

Nog heviger wordt de reactie van het Westen als de voormalige koloniën niet alleen politieke onafhankelijkheid wensen, maar ook proberen hun economie los te maken uit de banden met het Westen. De maatregelen die zij hiertoe nemen worden meestal als kommunistisch aangeduid, hoewel zij geen andere bedoeling hebben dan de rijkdommen aan het land zelf ten goede te laten komen en de volledig ontwrichte economie te herstellen. In Cuba is deze ontwikkeling in grote lijnen verwezenlijkt; in Vietnam staat zij op het programma van het Nationale Bevrijdings-Front (NBF). Het is in feite een tweevoudige revolutie: enerzijds een strijd voor politieke nationale onafhankelijkheid en anderzijds een programma van drastische sociale en economische hervormingen.

Tegen beide aspecten van de revolutionaire ontwikkeling heeft het Westen zich altijd zo lang mogelijk verzet. Daarom tegenwoordig het Westen in de Derde Wereld een conservatieve kracht, gericht op het handhaven en zo mogelijk uitbreiden van de bestaande politieke en economische machtsposities. Het gevolg van deze politiek is, dat de kloof tussen de rijke en de arme landen steeds breder wordt.

De strijd van het Westen tegen onafhankelijkheidsbewegingen die of kommunistisch zijn, of hun steun zoeken bij kommunistische landen, moet worden ontmaskerd als een strijd voor

het handhaven van de overheersende positie van het Westen.

Een voorname reden waarom de VS zich niet uit Vietnam willen terugtrekken is, dat een met succes bekroonde onafhankelijkheidsstrijd van het Vietnamese volk een te grote aantrekkingskracht op andere onderdrukte en afhankelijke volken zou kunnen uitoefenen.

Demokratie of economie?

Voor Nixon betekent de overwinning van het NBF zoals hij dat uitdrukte in een brief aan de New York Times in 1965, 'de uiteindelijke vernietiging van de vrijheid van spreken voor alle mensen voor alle tijden, niet alleen in Azië, maar zelfs in de VS'. Ook als men deze hysterische uitspraak eerst vertaalt en aanneemt dat er mee bedoeld wordt dat er strijd geleverd moet worden voor het behoud van de democratie, dan blijft nog de vraag over waarom wel 500.000 Amerikaanse militairen naar Vietnam gestuurd werden en niet naar de door de VS zo gekoesterde militaire dictaturen als in Latijns-Amerika, Spanje en Indonesië, waar de stem van het volk tot zwijgen is gebracht of krachteloos gemaakt door b.v. verbod van vakverenigingen.

Het antwoord op deze vraag kan men in Amerikaanse studies - en NIET in propaganda toespraken voor de TV - nauwkeurig vinden. In een studie van de Wilson Foundation, 'De politieke economie van de Amerikaanse buitenlandse politiek', wordt als voornaamste dreiging van het kommunisme gezien de economische veranderingen in kommunistische landen 'op een dergelijke wijze dat de bereidheid en de bekwaamheid om de industriële economieën van het Westen aan te vullen vermindert'. Kommunisme vermindert dus de 'bereidheid en de bekwaamheid' van onderontwikkelde landen om te functioneren in de wereld van de kapitalistische economie.

Wat de Amerikanen in Zuidoost-Azië onder vrijheid verstaan is misschien wel het duidelijkst vertolkt door president Eisenhower in 1959:

'De grootste mogelijkheden voor de Japanse handel liggen in een vrij Zuidoost-Azië. . . Het ene land heeft grote behoefte aan grondstoffen, het andere gebied aan gefabriceerde goederen. De twee gebieden vullen elkaar bijzonder goed aan. . . Door het versterken van Vietnam en van de veiligheid van de duidelijke Pacific en Zuidoost-Azië ontwikkelen wij (de VS) geleidelijk het handelspotentieel tussen dit gebied. . . en het hooggeïndustrialiseerde Japan, ten voordele van beide. Op deze wijze zal de Vrijheid in de Westelijke Pacific aanzienlijk worden versterkt'.

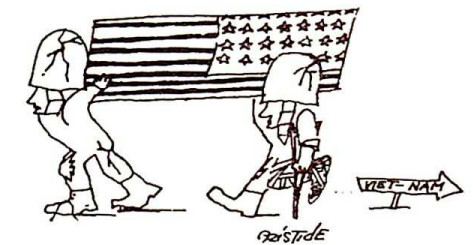
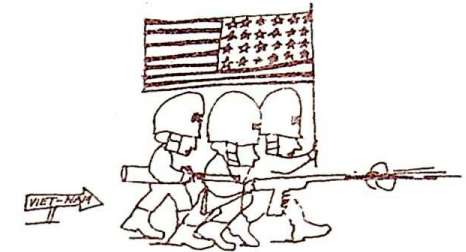
VERSPREID DIT NUMMER

Meerdere exemplaren van dit nummer kunt U bestellen bij J. Boonstra, W. de Zwijgerlaan 14, Sassenheim, tel. 02522 - 1 04 64.
Postgiro 70.01.06.
In verband met de hoge portokosten, die wij moeten berekenen, staat achter de aantallen aangegeven welk bedrag U voor toezending moet storten

aantal exemplaren	prijs
1	2,-
2	3,75
3	6,-
4	7,50
5	9,-
10	17,-
20	32,75
30	48,25
50	79,75
100	157,25

Groepen die meerdere exemplaren willen bestellen voor straatverkoop of voor gebruik op Vietnam-avonden kunnen korting krijgen. Aanvragen op bovengenoemd adres.

De Amerikaanse doelstellingen in Zuidoost-Azië zijn op duidelijke wijze uiteengezet in een verklaring over de Amerikaanse politiek, die begin 1952 is opgesteld door de National Security Council onder de titel: 'United States objectives and courses of action with respect to Southeast Asia' (Doelstellingen van de Verenigde Staten en richtlijnen voor akties met betrekking tot Zuidoost-Azië). Deze verklaring begint als volgt:

Doelstelling

1. Te verhinderen dat de landen van Zuidoost-Azië in de kommunistische sfeer terecht komen en ze te helpen bij het ontwikkelen van de wil en het vermogen, weerstand te bieden tegen het kommunisme van binnen uit en van buiten af, en bij te dragen tot de versterking van de vrije wereld.

Algemene overwegingen

2. Een kommunistische overheersing, met welke middelen ook, van geheel Zuidoost-Azië zou de belangen van de Amerikaanse

veiligheid op korte termijn in ernstige mate en op lange termijn in beslissende mate in gevaar brengen.

a. Het verlies van onverschillig welk van de landen van Zuidoost-Azië als gevolg van kommunistische agressie zou beslissende psychologische, politieke en economische consequenties hebben.

Bij het uitblijven van effectieve, tijdige tegenacties zou het verlies van één enkel land waarschijnlijk leiden tot een betrekkelijk snelle onderwerping aan of gelijkschakeling met het communisme van de overblijvende landen in deze groep. Verder zou een aansluiting bij het communisme van de rest van Zuidoost-Azië en Indië, en op langere termijn van het Midden-Oosten (waarschijnlijk met uitzondering van tenminste Pakistan en Turkije), naar alle waarschijnlijkheid geleidelijk aan volgen. Een dergelijke aansluiting op grote schaal zou de stabiliteit en veiligheid van Europa in gevaar brengen.

b. Kommunistische beheersing van heel Zuidoost-Azië zou de positie van de Verenigde Staten op de eilandenketen in de Stille Oceaan voor de kust van het Aziatische vasteland onzeker maken en zou de fundamentele veiligheidsbelangen van de Verenigde Staten in het Verre Oosten in ernstig gevaar brengen.

c. Zuidoost-Azië, in het bijzonder Malaya en Indonesië, is de voornaamste wereldbron van natuurlijk rubber en tin en produceert petroleum en andere strategisch belangrijke goederen. De rijstexport van Burma en Thailand is van beslissende betekenis voor Malaya, Ceylon en Hongkong en van groot belang voor Japan en India, allen belangrijke gebieden van vrij Azië.

d. Het verlies van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Malaya en Indonesië, zou kunnen leiden tot zulke economische en politieke druk in Japan dat het bijzonder moeilijk zou worden om Japan's uiteindelijke aansluiting bij het communisme te voorkomen.

... (The Pentagon Papers, Bantam p. 27 e.v.)

Wat de hier genoemde economische overwegingen voor de betrokken landen betekenen kan men in tal van Amerikaanse publikaties lezen.

Een goed voorbeeld is Thailand, dat nauwe relaties met de Verenigde Staten onderhoudt. Enkele commentaren:

'Tijdens de gehele periode ging Thailand in economisch opzicht aanzienlijk vooruit, maar een groot deel van de pas verworven welvaart ging naar enkele groepen gunstelingen. Duizenden ambtenaren bleven onderbetaald. Miljoenen boeren ontvingen maar een fractie van de prijs die de verkoop van hun rijst had opgebracht'. (Azië-specialist Frank C. Darling); of:

'De vooruitzichten voor Amerikaanse investering in Thailand zijn uitstekend. ... Er is een overvloed aan goedkope arbeidskrachten'.

(Publikatie van het Amerikaanse ministerie van Handel).

De domino-theorie

In de geciteerde algemene overwegingen uit het document van de National Security Council en in het bijzonder in punt 2.a. daarvan wordt een theorie verkondigd, die bekend staat als de domino-theorie. In deze opvatting worden de landen van Zuidoost-Azië vergeleken met een rijtje rechtopstaande domino-stenen. Als men de eerste steen van deze rij een duw geeft zodat hij omvalt, vallen achtereenvolgens alle stenen van de rij om.

In toelichtingen op deze theorie werd vaak de beschuldiging geuit dat de Chinese Volksrepubliek van plan zou zijn, Zuidoost-Azië onder de voet te lopen met wat werd genoemd een 'Chinese rode vloedgolf'.

Deze theorie is lange tijd zeer populair geweest bij Amerikaanse politieke propagandisten, ondanks het feit dat niet de Chinese Volksrepubliek, maar de Verenigde Staten een belangrijke rol hebben gespeeld bij het ontstaan van de oorlog in Vietnam en ondanks het feit, dat er geen Chinese legers in Indo-China vechten, maar wel Amerikaanse. En in werkelijkheid weten de Amerikanen ook heel goed dat zij in Vietnam niet tegen Chinezen vechten, maar tegen de revolutionaire massa's van boeren en nationalisten, die agrarische hervormingen wensen en een onafhankelijke en vrije en herenigde staat. Zij weten ook dat de kracht van deze revolutionaire volksbewegingen zo groot is dat de kleine corrupte elites in Saigon en in Vientiane en Phnom Penh, zich alleen kunnen handhaven door permanente militaire aanwezigheid en economische hulp van de VS.

Zij vormen geen domino-stenen die omvallen door een (Chinees) duwtje van buiten af, maar door de Amerikanen zelf opgezette, wankelende kaartenhuizen, die onmiddellijk ineenstorten zodra de VS hun handen ervan aftrekken.

De terreur

Wat bij de argumentatie van de strijd tegen het communisme ook altijd een rol speelt is de verwijzing naar kommunistische terreur.

In vele redevoeringen heeft Nixon dit thema breed uitgesponnen.

Ook in Nederland komt men dit soort argumenten herhaaldelijk tegen. In een tijd dat de kranten vol stonden met berichten over de terreur, door Zuidvietnamezen en Amerikanen uitgeoefend tegen gevangenen en tegen de burgerbevolking van Zuid-Vietnam in het algemeen, verklaarde de huidige CHU-minister Udink in een interview met Vrij Nederland (13-3-'71):

'Ja, Amerikanen zijn in het algemeen buitengewoon fatsoenlijke mensen, die zich aan afspraken houden', en: 'Ik aarzel geen moment de Vietcong agressief en op onderdrukking gericht te noemen'.

Deze Westerse verontwaardiging over kommunistische terreur is bijzonder schijnheilig. Immers, van Amerikaanse zijde zelf (o.a. Edward Kennedy) wordt toegegeven dat verreweg de meeste slachtoffers onder de burgerbevolking van Zuid-Vietnam gevallen zijn als gevolg van het Amerikaanse militaire optreden. Geen reden tot verontrusting was bijvoorbeeld de massamoord op ca. een half miljoen Indonesische burgers na de staatsgreep van oktober 1965. Integendeel, de machtswisseling werd in de Amerikaanse pers alom beschreven als 'het beste nieuws sinds jaren uit Azië'. Dat beste nieuws kan niet anders zijn dan dat het aan belangrijke grondstoffen zo rijke Indonesië thans weer beschikbaar is voor Amerikaanse investeringen.

De Amerikaanse propaganda heeft jarenlang op buitengewoon cynische wijze de slachtoffers van de Amerikaanse interventie in Vietnam gebruikt als rechtvaardiging van die interventie. Zo werden de miljoenen Vietnamese boeren die van hun grondgebied waren weggebombardeerd en naar de steden moesten vluchten voorgesteld als mensen die 'tegen het communisme' gekozen hadden. En in 1968 toen na het Tet-offensief de stad Hué op het Bevrijdingsfront werd heroverd werden de daarbij gevonden lijken voorgesteld als slachtoffers van Bevrijdingsfrontterreur dat terwijl de Amerikanen dagenlang de nog niet door hen veroverde delen van de stad met napalm bombardementen hadden bestookt. ...

Vietnam tot 1954

De geschiedenis van Vietnam in de twintigste eeuw is er een geweest van onderdrukking en strijd. Het oorspronkelijke Vietnam bestond uit drie deel-landen: Tonkin in het Noorden, boven de 20ste breedtegraad, Annam, het centrale kustgebied tot voorbij de 11de breedtegraad en Cochinchina in het Zuiden. Samen met Laos en Cambodja werden deze drie landen tegen het einde van de negentiende eeuw door Frankrijk onderworpen, in de Indochinese Unie bijeengebracht en onder koloniaal bestuur geplaatst.

De voornaamste taak van het Franse koloniale bestuur bestond uit het dienstbaar maken van de plaatselijke economie aan de behoeften van de leidende financiële kringen in Frankrijk. Dankzij het uitschakelen van buitenlandse concurrentie konden de Franse ondernemers op zeer voordelige voorwaarden geld in Vietnam steken, waarbij ze het ontstaan van een nationale Vietnamese industrie in het algemeen wisten te verhinderen. Alleen die goederen mochten worden geproduceerd, die onverwerkt als grondstoffen naar Frankrijk konden worden uitgevoerd.

Mede onder invloed van de koloniale verhoudingen verscherpten de sociale tegenstellingen in het land zich steeds verder. Zo bevond zich bijvoorbeeld in Cochinchina in de jaren 1930 ongeveer 45 pct., dus bijna de helft van de bebouwbare grond in handen van 6000 mensen, d.w.z. van 2,5 pct. van de bevolking. Tegenover een rijke elite van nog geen 10.000 mensen stond een landarbeidersbevolking van bijna 10 miljoen mensen, die gemiddeld nauwelijks één procent van het jaarinkomen van hun rijke landgenoten verdienden.

De regelrechte noodtoestand, waarin de bevolking van Vietnam als gevolg van deze koloniale economische politiek kwam te verkeren, leidde in de periode tussen de twee wereldoorlogen herhaaldelijk tot opstanden.

Daar deze slechts zeer gebrekkig waren georganiseerd, konden ze vrij gemakkelijk door de Franse troepen worden neer geslagen, waarbij met grote wreedheid werd opgetreden. Zo werden in 1930 als straf voor een muiterij van koloniale troepen in Yen Bai in het hart van Tonkin enige honderden dorpen in de omgeving gebombardeerd en ongeveer 30.000 Vietnamezen gedood. Ondanks deze terreur ontstonden er verschillende nationalistische groepen die zich tegen de Franse overheersing verzetten. Onder deze wist ook de Communistische Partij onder leiding van Ho Chi Minh zich invloed en steun te verwerven bij de bevolking. Hoewel op beperkte schaal legale acties mogelijk waren, moest een deel van de strijd door uitgeweken Vietnamese nationalistenvrijen het buitenland, voornamelijk China, worden georganiseerd.

Tweede Wereldoorlog

In 1940 was Frankrijk in de beginfase van de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers onder de voet gelopen. Een deel van het land werd direct bezet, een ander deel werd enkele jaren overgelaten aan een met de Duitsers samenwerkende Franse regering, die haar zetel in Vichy had. Onder invloed van deze Vichy-regering werkte het Franse koloniale bestuur op zijn beurt samen met de Japanners, die bij hun opmars in 1940 Vietnam hadden bezet. Het nationalistische verzet in Vietnam kreeg hierdoor een nieuw karakter en in mei 1941 werd een nieuwe nationalistisch-Vietnamese eenheidsorganisatie, de Viet Minh, opgericht onder leiding van Ho Chi Minh. Deze

organisatie, die actief de strijd tegen de Franse en Japanse bezettingsmachten leidde, werkte nauw samen met de Verenigde Staten en met de nationalistisch-Chinese regering van generaal Tsjiang Kai-Sjek. Zij wist in korte tijd vrijwel zonder enige slag of stoot het Noorden van Vietnam te bevrijden.

Voordat de Japanse troepen aan het einde van de Wereldoorlog in 1945 kapitulcerden hadden zij Vietnam tot een onafhankelijke staat geproklameerd met als staatshoofd de Annamese Keizer Bao Dai. Na de kapitulatie echter bleek duidelijk, dat de feitelijke macht in Vietnam bij de Viet Minh berustte en op 2 september 1945 werd de Democratische Republiek Vietnam uitgeroepen. Keizer Bao Dai deed afstand van zijn troon en Ho Chi Minh werd president van de nieuwe republiek.

De nieuwe regering zag zich voor grote moeilijkheden geplaatst. Ten eerste had de oorlog, als overal ter wereld, ook in Vietnam veel ellende teweeggebracht: in 1945 kwamen niet minder dan 2 miljoen Vietnamezen van honger om.

1945-1954 — De eerste Indochinese oorlog

Bovendien leden pogingen om van het buitenland erkenning en steun voor de nieuwe republiek te verkrijgen schipbreuk. Hoewel de regering de toestand in het land volkomen in de hand had (in augustus 1945 was bijvoorbeeld in Vietnam slechts één Fransman bij straatgevechten om het leven gekomen), hadden de Geallieerden het op de Conferentie van Potsdam nodig geoordeeld, orde en rust in Vietnam te doen handhaven door een buitenlandse militaire bezetting: van

Kinderen bekleed met gevlochten stro om hen tegen kogeltjes uit fragmentatiebommen te beschermen.

nationalistisch-Chinese troepen in het gebied ten Noorden van de 16de breedtegraad (d.w.z. ten Noorden van Da Nang) en van Britse troepen in het overige deel.

Voorts bleek Frankrijk niet bereid, zijn positie in Vietnam op te geven. Hoewel Frankrijk in maart 1946 de republiek Vietnam erkende als vrije staat binnen de Indochinese Federatie, begonnen de Franse koloniale troepen geleidelijk aan hun oude machtsposities te heroveren en de regeringsinstanties van de Viet Minh uit te schakelen. Zij namen de plaats in van de Britse en nationalistisch-Chinese troepen, die werden teruggetrokken. Ondanks alle pogingen van de regering-Ho Chi Minh om, desnoods op vrij ongunstige voorwaarden, tot overeenstemming met de Fransen te komen, begon in november 1946 de oorlog met een bombardement van de havenstad

President Ho Chi Minh dansend temidden van kinderen op zijn verjaardag.

Laos en Cambodja deelnamen. Op 21 juni 1954 eindigde deze konferentie met het tekenen van een overeenkomst tussen Frankrijk en de Democratische Republiek Vietnam. De overige deelnemende landen, met uitzondering van de Verenigde Staten en de inmiddels onder Amerikaanse invloed opgetreden regering-Ngo Dinh Diem van de Staat Vietnam, legden een verklaring af waarin ze de onschendbaarheid van deze akkoorden waarborgden.

De voornaamste bepalingen van deze Akkoorden van Genève, behelsden het instellen van een militaire demarkatielijn ongeveer langs de 17de breedtegraad, waarbij de Viet Minh-troepen zich ten Noorden en de Fransen zich ten Zuiden van deze lijn zouden terugtrekken. Binnen twee jaar, d.w.z. vóór juli 1956, zouden in heel Vietnam verkiezingen worden gehouden om

over de toekomst van het land als geheel te beslissen. In afwachting daarvan zouden beide partijen het burgerlijke bestuur op zich nemen in de gebieden waarin hun troepen zich moesten hergroeperen. Uitdrukkelijk wordt in de slotverklaring van de deelnemende landen vastgesteld, dat de militaire demarkatielijn een voorlopig karakter heeft en in geen geval mag worden geïnterpreteerd als een politieke of territoriale grens.

Met uitzondering van de Verenigde Staten en het Bao-Dai-Diem regime hebben de delegaties op 21 juli 1954 zich mondeling aangesloten bij de Slotverklaring van Genève. Nog dezelfde dag legden de VS een eenzijdige verklaring af. Hierin werd gesteld dat zij op de hoogte waren van de akkoorden en dat zij zich, in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties (art. 2(4)), zouden onthouden van dreiging of het gebruik van geweld met het doel deze akkoorden ongedaan te maken.

Het is duidelijk dat de Verenigde Staten zich niet gehouden hebben aan deze belofte en de Akkoorden niet gerespecteerd hebben. Zij stellen zich nu op het standpunt: we hebben ze niet ondertekend, dus hoeven we er ons ook niet aan te houden. De aanwezigheid van Amerikaanse militaire bases in Vietnam en Cambodja is het meest duidelijke voorbeeld van de schending van de Akkoorden.

Paragraaf 12 van de Slotverklaring van de Geneve Konferentie stelt: 'Iedere deelnemer aan de Geneve Konventie zal de soevereiniteit, onafhankelijkheid, eenheid en territoriale integriteit van Vietnam, Cambodja en Laos respecteren en zich onthouden van elke inmenging in hun buitenlandse aangelegenheden,' De

Haiphong door een Franse kruiser, waarbij 6000 burgers het leven verloren.

Ondanks alle inspanningen slaagden de Fransen er niet in, de Vietnamezen te onderwerpen. Wel riepen zij begin 1949 een 'onafhankelijk Vietnam binnen de Franse Unie' uit onder keizer Bao Dai, maar hun militaire positie werd voortdurend slechter. In het algemeen reikte hun macht niet verder dan de grote steden, terwijl het platteland onder het bestuur van de Viet Minh-regering bleef.

Het verloop van de oorlog deed de Franse regering inzien, dat zij op eigen kracht niet in staat zou zijn haar doeleinden te bereiken en zij besloot, zich om steun, tot de Verenigde Staten te wenden. Deze steun werd inderdaad gegeven, maar bracht geen wezenlijke verbetering in de Franse positie. Integendeel, in mei 1954 leed het Franse leger een zware nederlaag door de val van de belegerde vesting Dien Bien Phoe in het Westen van Tonkin.

Dit alles dwong Frankrijk, aan de onderhandelingstafel plaats te nemen en zich los te maken uit dit konflikt, dat zo zeer een wespennest was gebleken.

Konferentie van Genève

In de loop van 1954 werd op initiatief van de drie Grote Mogendheden (de Verenigde Staten, de Sowjet-Unie en Groot-Brittannië) in Genève een konferentie gehouden, waaraan verder ook Frankrijk, de Chinese Volksrepubliek, de Democratische Republiek Vietnam, de door de Fransen gestichte staat Vietnam en de met Frankrijk samenwerkende regeringen van

huidige Amerikaanse militaire operaties in Laos en Cambodja zijn een directe schending van de soevereiniteit en territoriale integriteit van deze landen.

De Amerikaanse houding in Vietnam heeft nadelige gevolgen voor de nationale eenheid en onafhankelijkheid van dit land en is een duidelijke inmenging in binnenlandse aangelegenheden.

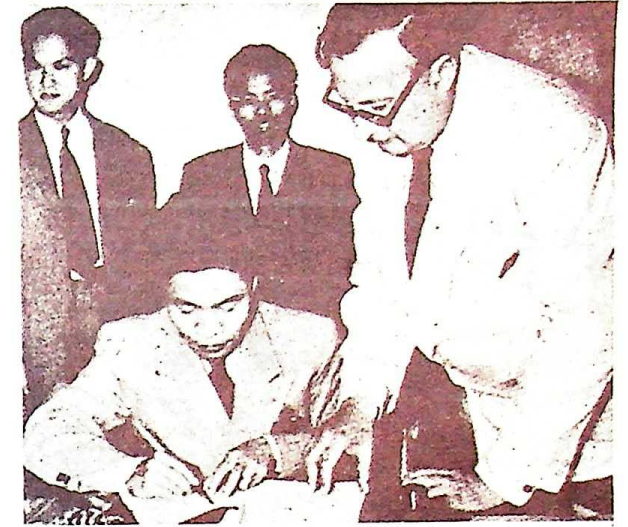
Het doel van de VS is zowel vóór, tijdens en ná de konferentie steeds hetzelfde: trachten Vietnam of een deel ervan binnen de Westerse invloedssfeer te houden. Hierdoor zijn de VS in toenemende mate verantwoordelijk voor de oorlog in Vietnam. Vóór Genève zien we de geweldige economische steun van de VS aan de Fransen om hen in staat te stellen hun gezag over Vietnam te herstellen.

Tijdens de konferentie zijn er de Amerikaanse pogingen de besprekingen te blokkeren, o.a. door aanbidding van rechtstreekse Amerikaanse militaire interventie (zelfs met atoombommen) en de boycot van de konferentie zelf.

Na de konferentie de Amerikaanse verklaring niet aan Genève gebonden te zijn omdat zij niet hadden ondertekend. Het niet houden van de verkiezingen in Zuid-Vietnam en de militaire steun die door de VS aan het Diem-regime, dat zij zelf hadden helpen vormen, werd verleend, is dan ook niet anders dan een voortzetting van de politiek die de VS sinds 1950 ten aanzien van Vietnam voerden.

Vice-president Nixon verklaarde in juli 1953 dat 'het onmogelijk is de wapens neer te leggen voordat de overwinning volledig zeker is'. En even duidelijk was Eisenhower in augustus 1953: 'Laten we eens voorstellen dat WIJ (!) Indochina zouden verliezen. Daar zouden verschillende zaken uit voortvloeien. Het schiereiland zal moeilijk verdedigbaar worden. Tin en wolfram uit dit gebied, materialen waaraan wij grote waarde hechten, zullen niet meer binnen ons bereik zijn. Als de VS dus 400 miljoen dollar voor dit gebied uitgeven, dan zij dat niet om het te verliezen. Wij kiezen dan de minst kostbare weg om te voorkomen dat iets gebeurt dat verschrikkelijk zou zijn voor de VS, voor onze veiligheid, voor onze macht en voor ons vermogen om rijkdommen te onttrekken aan Indochina en Zuid-Azië, waaraan wij grote behoefte hebben.'

De oorlogsmoeheid in de VS tengevolge van de Koreaanse oorlog heeft voorkomen dat militaire planners als admiraal Radford en de Chef staven van de luchtmacht en de marine hun zin kregen om gelijk al in de 2de helft van 1954 een Amerikaanse invasie in Noord-Vietnam uit te voeren. De vestiging van het

Vertegenwoordiger van de Vietminh tekent wapenstilstands-overeenkomst te Genève in 1954.

Diem-regime in het Zuiden en de bepaling dat verkiezingen niet direct maar pas na twee jaar gehouden zouden worden hebben de VS het nodige uitstel gegeven om alsnog te trachten de reeds lang voor 1954 gestelde doelen te bereiken. Dit hield in dat de oorlog in Vietnam opnieuw begon en nog altijd voortduurt. Aldus werd Vietnam verdeeld in twee zones: een noordelijke (Tonkin plus het noordelijke derde deel van Annam) en een zuidelijke (Cochin-China plus het zuidelijk twee-derde deel van Annam). De bevolking van Vietnam werd het recht gelaten te beslissen, in welke zone zij tot de verkiezingen wilde wonen. Ca. 130.000 uit het Zuiden afkomstige Viet Minh-soldaten begaven zich naar het Noorden (in het algemeen zonder hun familieleden), terwijl ca. 880.000 mensen naar het Zuiden trokken, voor het merendeel Katholieken: ongeveer 660.000, na een grootscheepse propaganda-campagne van de VS en de regering Diem, en voor de rest Vietnamese militairen, met hun verwanten, die aan de zijde van de Fransen tegen de Viet Minh hadden gevochten.

Cambodja tot 1970

Cambodja van 1863 tot 1953

Nadat de Fransen in 1859 vaste voet in Vietnam kregen, kwam na 1863, ook Cambodja onder Franse overheersing. Al spoedig kwam alle macht in handen van de Franse résident.

De gevolgd koloniale politiek liep parallel met die in geheel Indo-China: de sleutelposities, zoals douane, post en boswezen, kwamen in handen van Franse ambtenaren. In alle belangrijke plaatsen van het land werden Franse residenten geplaatst. Als tussenschakel tussen het Franse gezag en de lokale bevolking maakten de Fransen gebruik van Cambodjaanse mandarijnen, die geen feitelijke macht meer bezaten. Franse troepen werden in Cambodja gelegerd en ook de politie kwam onder Frans toezicht. Het Franse koloniale bestuur liet de inheemse adel en met name de koning in functie.

Op economisch terrein was vooral belangrijk de vestiging van rubberplantages, westerse ondernemingen, waarvan het grootste deel van de winsten naar het buitenland ging.

Een belangrijk nevenverschijnsel van de Franse politiek was de toevloed van Vietnamezen naar Cambodja. Zij werden daar naar toe gehaald als arbeiders op de plantages of als ambtenaren.

In 1941 valt Thailand - met toestemming van de Japanners die Indo-China dan net hebben bezet - Cambodja binnen om de provincies Battambang en Siem Reap te heroveren, die zij in 1904 en 1907 onder Franse dwang aan Cambodja had moeten teruggeven. Dankzij Japanse diplomatieke interventie bereiken zij dit doel. In 1946 worden deze provincies (opnieuw onder Franse pressie) weer teruggegeven. Tot op heden heeft Thailand nog steeds niet de huidige territoriale grenzen van Cambodja erkend.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog lieten de Japanners in Cambodja nauwelijks iets van zich merken. Ze lieten het bestuur aan de met hen kollaborerende Vichy-Fransen over. In augustus 1945 nam, evenals in Laos en Vietnam, het volksverzet de macht over. Echter niet voor lang want de Fransen keerden reeds in oktober in Cambodja terug. In de daarop volgende jaren kreeg Cambodja, stapje voor stapje, zijn onafhankelijkheid. Het profiteerde daarbij van de strijd die in Vietnam tegen de Fransen gestreden werd en die de Fransen tot steeds grotere concessies dwong. Sihanouk, reeds koning

vanaf 1941, manoeuvreerde behendig om de Fransen onder steeds grotere druk te zetten. Het Front van de Vrije Khmers, de Nekhum Issarak Khmer, organiseerde een guerrillastrijd tegen de Fransen. Grote gebieden in het Noordwesten, het Zuidwesten en het Zuidoosten van Cambodja dienden daarbij als guerrillabasis. In 1950 vormden vertegenwoordigers van de bevrijde gebieden een centraal comité ter bevrijding van Cambodja, dat de steun kreeg van een groot deel van de Boeddhistische geestelijkheid. In 1951 sloot men een overeenkomst met de Viet Minh en de Pathet-Lao - een vroege voorloper van de Indochinese samenwerking van nu.

Het was dit - vaak vergeten - volksverzet dat het Sihanouk mogelijk maakte de Fransen steeds grotere concessies af te dwingen. 'Wat moet ik antwoorden op de Issarak-propaganda die de bevolking en de geestelijkheid zegt dat Cambodja niet werkelijk onafhankelijk is?' was een van zijn geliefde argumenten.

In 1952 trekt Sihanouk middels een staatsgreep voor drie jaar alle macht aan zich, het zg. 'Koninklijk Mandaat'. Binnen deze drie jaar zou hij zijn land volledige onafhankelijkheid bezorgen. Om dit te bereiken maakt Sihanouk een wereldreis tijdens welke hij op alle mogelijke manieren de zaak van Cambodja onder aandacht van de wereldopinie brengt. Hij slaagt daarin. Tenslotte zweert hij niet eerder naar Cambodja te zullen terugkeren voordat het land geheel onafhankelijk is. De Fransen die al de grootste moeilijkheden ondervonden bij hun strijd tegen de Vietnamese onafhankelijkheidsstrijders, zwichten en in november '53 wordt Cambodja geheel onafhankelijk.

Cambodja na 1954

Bij de Akkoorden van Genève in 1954 werd bevestigd dat Cambodja een volledig onafhankelijke, neutrale staat was, die niet zou deelnemen aan militaire bondgenootschappen. Het land moest nu op eigen benen staan en daarvoor was hulp van buiten nodig. De Verenigde Staten boden deze hulp aan, hulp gericht op versterking van het Cambodjaanse leger en gericht op het verbeteren van de verbindingen met Zuid-Vietnam en Thailand. Onmiddellijk na het sluiten van de Akkoorden werd op initiatief van de Verenigde Staten overgegaan tot de stichting van de Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie (ZOAVO). Cambodja werd, evenals Laos en Zuid-Vietnam, illegaal onder de 'beschermende paraplu' van deze organisatie geplaatst. De prijs die Sihanouk moest betalen voor de aan hem gegeven militaire en economische hulp was het aanvaarden van deze bescherming. Iets wat hij echter weigerde. Vanaf dat moment dateert de Amerikaanse haat tegen Cambodja en werden voortdurende pogingen in het werk gesteld het bewind van Sihanouk ten val te brengen.

In 1955 deed Sihanouk afstand van de troon en nam de leiding op zich van een nieuwe door hem gestichte politieke volksbeweging, de Sangkum Reastr Nyum, de Socialistische Volksgemeenschap, die tot doel had de drie-eenheid 'volk, religie en monarchie' te herstellen. Sihanouk had nl. het gevoel dat hij als koning niet met de werkelijke problemen, noden en wensen van de bevolking in aanraking kwam. Als koning was hij steeds omringd door intrigerende hovelingen die de werkelijkheid voor

hem vertekenden. Door af te treden was hij vrij overal waar hij maar wilde (per helikopter!) in het land op te duiken en met iedereen contact te hebben. De Sangkum Reastr Nyum won glansrijk de in 1955 gehouden verkiezingen.

Zuidvietnamese invasie

De relatie met de Amerikanen verslechterde snel. In 1958 bezetten troepen van Diem een deel van de Cambodjaanse provincie Stung Treng in het Noord-Oosten van Cambodja en de Amerikanen reageerden daarop direct door Sihanouk te waarschuwen dat geen van de door hen in het kader van de militaire hulpverlening geleverde vrachtwagens tegen de troepen van Diem gebruikt mochten worden. De Amerikaanse militaire hulp was bestemd voor verdediging tegen de kommunisten, niet tegen Amerikaanse bondgenoten. Sihanouk maakte daarop een einde aan de Amerikaanse hulpverlening waarvan gebleken was dat ze bovendien tot inflatie, corruptie, intriges en jaloezie leidden, die alles bij elkaar geen ander doel hadden dan in het land een bevolkingsgroep te scheppen die afhankelijk van de hulpverlening, en daarmee van de Amerikanen was. Sihanouk wist in de daarop volgende jaren Cambodja buiten de steeds heviger wordende Vietnamese konflikt te houden. Het land werd een 'Oase in een zee van vuur' genoemd. Maar intern was het land verdeeld. Een groot deel van de Cambodjaanse elite wilde een economische ontwikkeling van het land gebaseerd op partikulier ondernemersdom gesteund door de Amerikanen. Sihanouk, daarbij zeer gesteund door zijn populariteit van de koningsgezinde plattelandsbevolking, stelde daar de vestiging van staatsbedrijven tegenover, het uitvoeren van irrigatiewerken en veel aandacht voor medische voorzieningen en onderwijs. Die politiek werd ook uitgevoerd maar de heersende elite maakte zich meester van de sleutelposities van de staatsbedrijven en alom heerste bureaucratie en corruptie. Terwijl in de voorafgaande jaren Sihanouk steeds een evenwichtspolitiek tussen links, rechts en het midden voerde, liet hij zich in 1966 overhalen de kandidaatstelling bij de verkiezingen geheel vrij te laten. Gevolg was dat rijke en feodale kandidaten met geld voor propaganda en het kopen van stemmen in staat waren de in dat jaar gehouden verkiezingen glansrijk te winnen. Het nieuwe parlement was geheel rechts op uitzondering na van drie kandidaten: Hu Nim, Hu Huon en Khieu Samphann, nu leiders van de guerrillabeweging tegen het Phnom Penh-bewind. De nieuwe rechtse regering betuigde zijn trouw aan Sihanouk en stelde zich voorlopig alleen maar ten doel de economische politiek van het land om te buigen. Men wilde de generationaliseerde bank- en handelssectoren, die ernstige stagnaties vertoonden, terugbrengen in privé-handen. Sihanouk verzette zich daar aanvankelijk krachtig tegen maar zijn verzet werd geleidelijk aan gebroken door hem getrouwe ministers te ontslaan en rechtse daarvoor in de plaats te benoemen: de lange weg die tot uitschakeling van Sihanouk moest leiden was begonnen.

De Khmer Serai - beweging

De leiders van de rechtse groep die deze koerswijziging doorvoerde waren Lon Nol, minister van defensie en in 1966 premier geworden, een man waarmee Sihanouk had samengewerkt in de onafhankelijkheidsstrijd, Sirik Matak, behorende tot een tak van het koningshuis die aanspraak maakt op de troon en Son Ngoc Thanh, de leider van de Khmer Serai-beweging. Deze Son Ngoc Thanh speelt in de recente geschiedenis van Cambodja een grote rol. In 1942, dus tijdens de Japanse bezetting, leidde hij een beweging tegen de Fransen. In 1945 was hij tijdelijk premier onder de Japanners. Hij was voorstander van een republiek maar werd door Sihanouk verslagen. Sindsdien wordt hij door de CIA gesteund. Met deze hulp organiseerde hij de tegen Sihanouk gerichte Khmer Serai ('Vrije Khmer'-beweging). Deze rechtse guerrilla had basissen in Thailand en Zuid-Vietnam. In het laatste land woont nl. een aanzienlijke Khmer-minderheid. Hieruit werden mensen door de Amerikanen gerekruteerd en opgeleid en vervolgens met wapens Cambodja binnengesmokkeld. In de laatste periode voor de afzetting van Sihanouk kwamen grote groepen Khmer Serai met voertuigen, wapens en vrouwen te voorschijn en gaven zich over aan de regeringsautoriteiten. Deze nieuwe bondgenoten, waartegen in het verleden altijd heftig was

gestreden, werden ingelijfd in het leger en de politie en gevestigd op strategisch belangrijke delen van het land. In de fase voor de omverwerping van Sihanouk werden de verbroken betrekkingen met de VS weer hersteld en daarmee keerde de CIA en de dollars weer terug in Phnom Penh.

Al deze ontwikkelingen werden door de aanhangers van links met grote zorg gadeslagen en de één na de ander verdween uit de grote steden naar het Olifantengebergte in het zuiden, de Cardamones-bergen in het westen en de grensgebieden met Zuid-Vietnam in het noord-oosten. Bijna dagelijks kon men berichten in de pers vinden van botsingen met de 'Rode Khmers' zoals ze in die tijd genoemd werden.

Niet dat de 'Rode Khmers' aanvallen deden - ze wachtten af -, de positie van links in die tijd was er één van steun aan Sihanouk maar verzet tegen het opdringen van rechts, maar de troepen van Lon Nol vielen hun bases voortdurend aan. De aanwezigheid van deze geconsolideerde verzetshaarden - grotendeels parallel lopend met de gebieden waar ten tijde van de strijd tegen de Fransen en de Khmer Issarak het sterkste geweest waren - verklaart waarom na de val van Sihanouk in 1970 zo snel grote delen van het land overgingen in handen van de verzetbeweging.

Boeddhistische monnikken houden manifestatie ten gunste van de afgezette Sihanouk.

Staatsgreep

Rechts, daarbij gesteund door de grotendeels door de Amerikanen gefinancierde pers in Phnom Penh, voerde de propaganda over de aanwezigheid van Bevrijdingsfronten en Noordvietnamezen op Cambodjaans grondgebied steeds verder op. Sinds de uitbreiding van de Amerikaanse inmenging in Vietnam waren er in het grensgebied tussen Zuid-Vietnam en Cambodja een aantal bases van het Vietnamese verzet ontstaan. In wezen profiteerde Cambodja alleen maar van de aanwezigheid daarvan: het belette aanvallen vanuit Zuid-Vietnam op Cambodja en het Bevrijdingsfront liquideerde in 1965 de bases van de Khmer Serai die vanaf dat moment vanuit Thailand moesten opereren. De Vietnamese troepen op Cambodjaans grondgebied lieten de plaatselijke bevolking met rust en hadden hun ogen op Saigon, niet op Phnom Penh gericht. Desondanks werd Sihanouk zo door rechts onder druk gezet dat hij zich in het voorjaar van 1970 een aantal keren tegen de Vietnamese keerde en een reis maken om in Moskou en Peking steun te zoeken en economische steun voor Cambodja te verwerven en verzekeringen los te krijgen dat Cambodja gerespekteerd zou worden. Maar dat was de rechtse komplotteurs niet genoeg. Men mobiliseerde anti-Vietnamese gevoelens die bij een deel van de bevolking aanwezig zouden zijn. In het verleden immers werden Vietnamezen door de Franse machthebbers als koloniale machthebbers gebruikt. Sihanouk werd ervan beschuldigd Vietnamezen-vriend te zijn en de ambassade van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront werden in as gelegd. De overgelopen Khmer Serai dienden daarbij als stoottroepen. De gehele wereldpers, die in de jaren dat Sihanouk nog werkelijke macht had de grootste moeite had het land binnen te komen - was aanwezig om de relletjes te filmen en te fotograferen. Op 18 maart 1970 werd Norodom Sihanouk afgezet na sinds 1941 onafgebroken de leiding van Cambodja te hebben gehad: aan de neutraliteit van Cambodja die de Amerikanen sinds 1954 een doorn in het oog was geweest was een einde gekomen.

Lijk van vermoorde Vietnamees in Mekong-rivier na Vietnamezenpogroms volgend op de staatsgreep van Lon Nol.

Laos tot 1970

Tot aan de akkoorden van Genève

Van de drie Indochinese staten die bij de huidige oorlog zijn betrokken is Laos het laatst onder Frans koloniaal bestuur gekomen. In 1893 werd het koninkrijk Laos een Frans protektooraat, waarbij de koning in de hoofdstad Loeang Prabang werd gehandhaafd, maar het bestuur van het land onder toezicht van een Franse Hoge Resident werd gesteld. Engeland, dat van India en Burma uit eveneens op expansie uit was, accepteerde het Franse bestuur over Laos bij het verdrag van Bangkok van 1893 in ruil voor een toewijzing aan het door Engeland beheerste Siam van het door Lao's bewoonde gebied ten Westen van de Mekong.

Na de Tweede Wereldoorlog, die in dit gebied eindigde met de kapitulatie van Japan, vond in augustus 1945 een in eerste instantie succesvolle opstand plaats, waarbij prins Souphanouvong, de latere leider van de Pathet Lao-beweging, een vooraanstaande rol speelde.

Transport van Laotiaanse bergbewoners

Deze beweging steunde in hoofdzaak op intellectuelen uit de steden en op vooruitstrevende elementen in het door de Fransen gevormde leger, maar had weinig steun bij de plattelandsbevolking.

Enkele maanden later zetten de Fransen de tegenaanval in, met het doel ook in Laos hun koloniale positie te heroveren. Zij vielen Laos van drie kanten binnen en brachten het leger van de Pathet Lao in maart 1946 een beslissende nederlaag toe, waarbij Souphanouvong gewond raakte en ternauwernood naar Thailand kon ontsnappen. In Bangkok werd een Laotiaanse regering in ballingschap gevormd onder leiding van Prins Phetsarat, die voor de oorlog de laatste onderkoning was geweest. Tot deze regering behoorden verder de prins Souphanouvong en Souvanna Phouma.

Nadat de Fransen de macht in Laos weer in handen hadden genomen, probeerden zij enkele jaren tevergeefs een enigszins stabiele marionettenregering in te stellen. Tenslotte wendden zij zich tot de regering in ballingschap in Bangkok en wisten Souvanna Phouma en een aantal andere leden van deze regering over te halen, in Vientiane een onder Frans toezicht staande regering te vormen.

Prins Phetsarat weigerde hieraan mee te doen en prins Souphanouvong was al enkele jaren eerder illegaal naar Laos teruggekeerd om te proberen de verzetsbeweging nieuw leven in te blazen.

Een voorname oorzaak voor de nederlaag van maart 1946 was geweest, dat de Pathet Lao-troepen hadden geprobeerd de

Fransen op hun manier te bestrijden en daarbij door de Franse overmacht waren overweldigd. De nieuwe verzetsbeweging besloot, zich te oriënteren op de Laotiaanse boeren en nationale minderheden en op de bergen en het oerwoud, in plaats van op de steden. In de jaren voor de Tweede Wereldoorlog hadden reeds vele opstanden van de bergvolkeren plaats gevonden. Het ging hier om steeds andere groepen die geïsoleerd van elkaar de Franse overheersers bestreden en geïsoleerd door de Fransen verslagen konden worden. Souphanouvong trok hieruit, en uit de nederlaag tegen de Fransen in 1946 de les dat men allereerst een nationale eenheid tussen de minderheden tot stand moest brengen wilde men de anti-koloniale strijd winnen. In augustus 1950 vond een nationaal kongres van verzetsgroepen plaats, waarop een verzetsregering onder leiding van prins Souphanouvong werd gekozen en een bestuur werd gekozen voor het Laotiaanse Vrijheids Front, de Neo Lao Itsala (later werd deze organisatie uitgebreid tot de Neo Lao Haksat) (het Laotiaanse Patriottische Front). Dit front sloot overeenkomsten met de gelijkgezinde organisaties in Vietnam en Cambodja en zo werd de strijd tegen de Fransen door de drie volkeren gemeenschappelijk gevoerd.

Van hun kant kregen de Fransen sinds 1950 steeds meer steun van de Verenigde Staten bij hun pogingen, hun gezag te behouden. Hoewel deze steun opliep tot zo'n 25 miljoen dollar per jaar wonnen de Pathet-Lao-troepen aan kracht en invloed en zij hadden een belangrijk aandeel in de omsingeling en overweldiging van de Franse keurtroepen bij Dien Bien Phoe, vlak over de grens met Laos.

Op de Konferentie van Genève, die ook de toekomst van Laos moest vastleggen, werd Laos vertegenwoordigd door leden van de regering van Souvanna Phouma. Na veel onderhandelingen werd overeengekomen, dat de Pathet-Lao-troepen zich zouden terugtrekken in de Noordelijke provincies Phong Saly en Sam Neua, gebieden waar zij juist niet het sterkste waren. De Pathet Lao aanvaardde deze uiterst ongunstige voorwaarden, omdat zij er op rekende bij de komende landelijke verkiezingen de overwinning gemakkelijk te zullen behalen.

De revolutie is nationaal en sociaal

Hoewel opgezet als een onafhankelijkheidsbeweging tegen de poging van de Fransen hun Indochinese rijk te herstellen, was de Pathet Lao tevens een revolutionaire beweging tegen de semi-feodale structuur van de Laotiaanse maatschappij, die door het Franse gezag was versterkt. Voordat de Pathet Lao op landelijke schaal was georganiseerd wisten de meeste boeren niet eens dat zij Laotianen waren en hadden zij geen gemeenschappelijke talen en ethnische achtergronden. (In de provincie Houa Khong b.v. komen 35 ethnisch verschillende groepen voor).

De contacten van de boeren met de buitenwereld bestond vrijwel geheel uit die met plundersaars van het Koninklijke Laotiaanse Leger en belastinginners. Laotiaanse boerengemeenschappen zijn uitzonderlijk geïsoleerd en zij hebben een lange geschiedenis van stammenoorlogen achter de rug. In dit milieu heeft de Pathet Lao getracht een besef van nationale identiteit te doen ontstaan, van samenwerking en contact tussen de stammen en van de solidariteit van de Indochinese volkeren in de strijd tegen de VS.

Evenals in Vietnam, was een van de eerste daden van de Pathet Lao de afzetting van de door de Koninklijke Laotiaanse Regering benoemde dorpschoude en het doen verkiezen van volksleiders op de gebruikelijke manier. Funktionarissen van de Pathet Lao leefden en werkten met de mensen in de dorpen, in tegenstelling tot de regeringsambtenaren. In de door haar bestuurde gebieden (ongeveer 2/3 van het Laotiaanse grondgebied en 20 tot 30 pct. van de bevolking van 3

miljoen), heeft de Pathet Lao open bestuurslichamen met een systeem van bestuur door commissies. Maar zij heeft ook nevenbestuurslichamen ingesteld in gebieden die in naam door de Koninklijke Laotiaanse Regering worden bestuurd. Bernard Fall schreef dat sinds 1965 'er tenminste 11 volledige Pathet Lao provinciale besturen bestonden (op een totaal van 16 Laotiaanse provincies) en dat deze het wettige maar ineffektieve Koninklijke Laotiaanse Regerings-bestuur succesvol overschaduwden'. Jacques Decornoy van Le Monde, die in april 1968 gedurende 12 dagen achter de Pathet Lao-linies verbleef stelde vast dat de Pathet Lao een nieuwe sociale en politieke organisatie heeft op-

De nederlandse filmer Ivens (rechts) bezig met de opnamen van 'Laos, het volk en zijn geweren'. Links Pathet Lao-leider prins Souphanouvong.

gebouwd op basis van de traditionele cultuur, waarbij zij gebruik maken van methoden zoals het toevoegen van politieke teksten aan traditionele liederen en revolutionaire inhoud aan traditionele dansen. Op de kweekscholen waren alle belangrijke stammen vertegenwoordigd en het onderwijs werd gegeven zowel in het Lao als in hun stamtalen. De onderwijzers brachten een deel van iedere dag door met helpen in de landbouw. De Pathet Lao is in staat gebleken de verschillende stammen en ethnische groepen te verenigen in een gemeenschappelijke strijd, een uitzonderlijke prestatie in de Laotiaanse geschiedenis. De ethnische Laotianen hebben van ouds de andere minderheids-groepen overheerst, waarbij enkele van deze groepen 'Kha' of slaven werden genoemd en als zodanig gebruikt. Toen de Pathet Lao in augustus 1950 werd gevormd omvatte zij leiders van de diverse minderheidsstammen waarvan enkelen werden gekozen als ministers in de verzetsregering. Het oorspronkelijke programma omvatte gelijkheid van rassen en ethnische groeperingen. Hoewel de Pathet Lao leden heeft onder alle stammen in Laos, waaronder zowel de Meo, als de Lao, vormt de strijd tussen de Pathet Lao en de Koninklijke Laotiaanse Regering een voortzetting van de territoriale en ethnische tegenstellingen in de Laotiaanse geschiedenis. En de bondgenoten die de beide partijen zochten, zijn gebaseerd op traditie en de feitelijke verhoudingen tussen de stammen.

Washington komt tussenbeide

Vanaf het midden van de jaren 50 werd de politieke geschiedenis van Laos overheerst door de pogingen van Amerika om een regering tot stand te brengen die met de politiek van de VS in Indo-China mee zou gaan en die bereid en in staat zou zijn de Pathet Lao te vernietigen. Als gevolg daarvan bleef de Pathet Lao - uitgesloten van daadwerkelijke deelname in de regering - geen andere manier om te functioneren over dan de opstand.

Toen op 20 juli 1954 de Geneefse Akkoorden werden getekend had de Pathet Lao twee/derde van Laos bevrijd. Hoewel de Pathet Lao niet officieel vertegenwoordigd was op de Geneefse Konferentie, werden haar twee noordoostelijke provincies, Phongsaly en Samneua, als hergroeperingsgebieden gegeven. De Konferentie riep op tot het terugtrekken van alle buitenlandse

strijdkrachten uit Laos en tot nationale verkiezingen in 1955. De Internationale Controle Commissie (ICC) werd ingesteld om toe te zien op de naleving van de Geneefse Akkoorden, die er op gericht waren de Pathet Lao in de rest van het Laotiaanse leven te integreren en Laos te neutraliseren.

Spoedig na de ondertekening van de Akkoorden echter organiseerde de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, John Foster Dulles, de Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie (ZOAVO, of in Engelse afkorting SEATO). De bedoeling daarvan was niet alleen toekomstige kommunistische revoluties in Laos en Zuid-Vietnam te voorkomen, maar ook om de geslaagde revoluties in China en Noord-Vietnam 'terug te rollen'. Voor Laos hield dit in dat de Pathet Lao niet in een coalitieregering opgenomen, maar weggevaagd moest worden.

Anders dan zijn Zuidvietnamese collega Diem, was de Laotiaanse regeringsleider prins Souvanna Phouma niet bereid Amerika om militaire bijstand te vragen. Daarom steunden de VS vooral rechtse elementen die vastbesloten waren de Pathet Lao te verslaan in plaats van een neutraal Laos tot stand te brengen.

Ondanks openlijke afkeuring van Amerika en Thailand werd de Laotiaanse regering het in 1957 eens over de integratie van de Pathet Lao in het nationale leven. Enkele Pathet Lao-leiders, waaronder prins Souphanouvong, werden opgenomen in de coalitieregering van Souvanna Phouma, de strijdkrachten van de Pathet Lao werden gedemobiliseerd en haar leiders organiseerden een nieuwe politieke partij, de Neo Lao Hak Sat (NLHS). In mei 1958 werden er verkiezingen gehouden waarbij deze partij, samen met haar bondgenoot, de Vrede en Neutraliteitspartij van Quinim Pholsena 13 van de 21 zetels won. Prins Souphanouvong werd gekozen eerste in het kiesdistrict Vientiane .... Het succes van de linkerzijde, behaald ondanks financiering van de verkiezingscampagne van rechts door de Amerikanen, verwekte paniek in Washington. Er werden een aantal intriges georganiseerd, de NLHS-leiders werden gevangen genomen (later wisten ze te ontsnappen) en er kwam in Vientiane weer een rechtse regering aan het bewind.

Kong Le

Dat duurde echter slechts kort omdat in 1960 een jonge parachutistenkapitein, Kong Le, in Vientiane een staatsgreep organiseerde. Hij wilde Laos weer neutraal maken. Onder de nieuwe regering van John F. Kennedy veranderde de Amerikaanse politiek, althans officieel, ten gunste van een neutralistische oplossing. Hierdoor werd het mogelijk dat er

Onderwijs aan kader in grot in bevrijd gebied in Laos

een nieuwe coalitieregering, rechts-neutralisten-Neo Lao Hak Sat, werd gevormd. Op 24 juni 1962 werden in Genève de Akkoorden van Genève over Laos gesloten waarin de gevonden oplossing internationaal werd bekrachtigd. Maar de nieuwe coalitie-regering had slechts een kort leven. Er braken gevecht-

ten uit tussen de neutralistische strijdkrachten onderling. Er vonden verscheidene moorden plaats waaronder die op twee links neutralistische leiders in april 1963 in Vientiane. De Neo Lao Hak Sat-ministers, zich hun plotselinge gevangennamen eerder herinnerend, vertrokken uit veiligheidsoverwegingen uit Vientiane.

Hiermee was in feite de coalitie-regering verbroken. Zowel de NLHS als premier Phouma stelden pogingen in het werk om weer tot elkaar te komen. Souvanna Phouma was midden in besprekingen met de Pathet Lao over het herstel van de coalitie toen hij op 19 april 1964 door rechtse officieren werd gearresteerd, die Vientiane onder hun beheer namen. De staatsgreep leidde tot een totale desintegratie van de neutralistische strijdkrachten die gedeeltelijk gingen samenwerken met de Pathet Lao en voor de rest overliepen naar rechts. Phouma keerde wel terug als premier maar hij had geen eigen, neutralistische, machtsbasis meer. Sindsdien is hij de gevangene van rechts. In mei 1964 gaf hij toestemming voor vluchten van Amerikaanse vliegtuigen boven Laos. Vanaf dat moment wordt het Pathet Lao-deel van Laos continu gebombardeerd.

De rol van de CIA

Door heel deze ogenschijnlijke chaos van regeringswisselingen, onderhandelingen en staatsgrepen van de laatste 15 jaar loopt als een rode draad de politieke en militaire overheersing van het land door de Amerikaanse CIA (Central Intelligence Agency) en de economische beheersing van de Laotiaanse economie door de AID (Agency voor International Development).

De eerste Amerikaanse hulpovereenkomsten dateren uit 1950/51, toen Laos nog deel uitmaakte van de Franse Unie. Officieel echter werd de eerste Amerikaanse CIA mantelorganisatie, het Program Evaluation Office, opgezet in 1958/59. In 1961 werd deze instantie omgezet in de Military Assistance Advisory Group, die er in slaagde een sterke Lao-legermacht op te bouwen onder leiding van Amerikaanse officieren tot op bataljonsniveau of bij nog kleinere eenheden. In 1962, na de ondertekening van de betreffende Geneefse Akkoorden, werden deze organisaties samengevoegd onder US-AID.

Door een toenemend hulpprogramma hebben de VS een grote invloed gekregen op de Laotiaanse economie. In de periode van 1952-62 bedroeg de totale Amerikaanse steun voor zover bekend 480 miljoen dollar (1750 miljoen gulden) en voor de periode 1963-65 344 miljoen dollar (1250 miljoen gulden). Daarna bedroeg de totale AID-begroting ongeveer 300 miljoen dollar (1100 miljoen gulden) per jaar, waarvan een vijfde deel voor 'technische hulp' en de rest voor geheime militaire uitgaven. Dit Amerikaanse hulpprogramma is vooral voor de Laotiaanse elite voordelig geweest.

De Wall Street Journal schreef in 1958: 'Er zijn een 200 à 300

bekende families in Laos, die zeer grote winsten weten te halen uit een groots opgezet importprogramma'.

In Laos is de laatste tien jaar eenzelfde soort pacificatieprogramma uitgevoerd als in Zuid-Vietnam, uitgaande van de opvatting dat ontevredenheid op het land de kiem vormt van het communisme. Hierbij werd de Rural Development Division (Afdeling voor de ontwikkeling van het platteland) van AID ingeschakeld, die zich opwierp als verbindingsschakel tussen de Laotiaanse regering en het volk.

Methoden voor ontwikkeling van het land werden door de Amerikanen ontworpen, waarbij groepen dorpen en vluchtelingenkampen onder bescherming van de Koninklijke regering werden gesteld. Hoewel er niets bekend is over omheinde concentratiekampen zoals die in Zuid-Vietnam, werd het aantal vluchtelingen in Laos in 1965 geschat op 250 à 400 duizend en in 1970 op 600 à 700 duizend. Net als in Zuid-Vietnam wordt de bevolking door middel van bombardementen 'aangemoedigd' haar woonplaatsen te verlaten en de bescherming van strategische dorpen te zoeken.

Volgens Jacques Decornoy, correspondent van Le Monde, waren in april 1968 op twee na alle dorpen in de provincie Sam Neua in het Noord-Oosten van Laos volledig platgebombardeerd en leefde de bevolking daar in grotten.

Amerika's strategie

Aanvankelijk steunden de VS in hoofdzaak rechtse kringen, zoals die van generaal Phoumi Nosavan, om te proberen de neutralisten te overrompelen en te voorkomen dat hun leider, prins Souvanna Phouma, de Pathet Lao in de regering zou opnemen. Deze politiek was gedoemd te mislukken omdat zij geen rekening hield met het evenwicht tussen de verschillende stromingen binnen de Laotiaanse elite en omdat de Pathet Lao te sterk in het volk was verankerd om op die manier uitgeroeid te kunnen worden.

Daarna werd de Amerikaanse strategie aangepast aan de politieke realiteit in Laos, enerzijds door de hele Laotiaanse elite economisch afhankelijk te maken van de Amerikaanse steun, anderzijds door de rechtse kringen als aparte groepering te laten vallen en de konsolidatie van een rechts-neutralistische regering onder leiding van Souvanna Phouma te bevorderen. Zware druk werd op Souvanna Phouma uitgeoefend om te verhinderen dat hij toch met de Pathet Lao zou gaan onderhandelen.

Naast deze steun aan het bewind van Souvanna Phouma hebben de VS hun eigen aandeel in de oorlogshandelingen versterkt door de intensieve bombardementen op de door de Pathet Lao bevrijde gebieden en door de bewapening en training van het in hoofdzaak uit leden van de Meo-stam gerekruteerde leger van de rechtse generaal Vang Pao.

VERZET IN ZUID-VIETNAM

De Pentagon-studie

De geheime Pentagon-studie over de oorlog in Vietnam herinnert er aan dat de officiële visie van de Amerikaanse regering is, dat de oorlog in Zuid-Vietnam is veroorzaakt door agressie van Hanoi.

De opeenvolgende regeringen in Washington, van president John F. Kennedy tot president Richard M. Nixon, hebben deze interpretatie van de oorsprong van de oorlog gebruikt om de Ameri-

kaanse interventie in Vietnam te rechtvaardigen. Rapporten van de Amerikaanse inlichtingendiensten gedurende de jaren vijftig tonen echter aan dat de oorlog voor het grootste deel begonnen is als een opstand in het zuiden tegen de toenemende terreur en corruptie van het regiem van Ngo Dinh Diem.

'Zij die de wapens opnamen waren voor het grootste deel Zuid-vietnamezen en de zaken waarvoor zij vochten hadden in geen enkel opzicht iets te maken met bevelen of richtlijnen uit Hanoi' (The Pentagon Papers, Bantam, p. 67).

Hoe is het verzet in Zuid-Vietnam ontstaan?

In feite stond iedereen die niet vóór Diem was aan onderdrukking bloot. Behalve religieuze oppositie-groepen zoals de Cao Dai en Hoa Hao sekten waren het vooral de familieleden van de in 1954 noordwaarts getrokken Viet-Minh-strijders die slachtoffer werden van een regelrechte hekzenjacht.

Al gauw zaten er zo'n 50.000 tot 100.000 mensen opgesloten in gevangnissen en concentratie-kampen.

Een dekreet van 11 januari 1956 gaf de overheid de macht iedereen, die door haar als een gevaar voor de openbare veiligheid werd beschouwd, zonder vorm van proces op te sluiten. Dit dekreet werd in 1959 aangevuld met de beruchte wet no. 10, die bepaalde dat een ieder, die gezien werd als 'een gevaar voor de natie', zou worden berecht door speciale tribunaal die uitsluitend tot levenslange gevangenisstraf of de doodstraf veroordeelden.

Katholieken, die 10 pct. van de bevolking uitmaken, werden duidelijk door Diem (zelf katholiek) bevoordeeld en de regering werd allengs tot een (katholieke) familie-aangelegenheid gemaakt. Het leger werd vooral uit katholieke vluchtelingen uit het noorden gerekruteerd, terwijl het officierskorps ook voor een zeer groot deel uit katholieken bestond. (Dit heeft zich tot in onze dagen doorgezet). Diem vestigt vooral zijn machtsbasis op deze manier.

Doelbewust werd de diep gewortelde geestelijke traditie van de bevolkingsmassa aangetast door volkomen on-Aziatische wetten

Een eenheid van het volksbevrijdingsleger wordt uitgewuifd in Zuidvietnamees dorp.

inzake huwelijk en echtscheiding, gebaseerd op westers-christelijke maatstaven.

Het is niet verwonderlijk dat in deze omstandigheden de verdeelde, ongeorganiseerde en tolerante boeddhisten (die de overgrote meerderheid van de bevolking vormen) die zich bedrogen voelden, zich begonnen te roeren, te verenigen, en een militante houding aan te nemen.

Een klimax bereikte het boeddhistisch verzet in 1963: tussen 8 en 19 augustus 159 massale demonstraties; de eerste zelfverbranding van een monnik (Quang Duc) in Saigon als directe reaktie op de moordpartij, die in Hué op 8 mei onder de boeddhisten was aangericht. Dit leidde tot de val en de dood van de familie Diem - nadat Washington kenbaar had gemaakt de leiders van de staatsgreep tegen Diem niets in de weg te zullen leggen. Veel veranderde er echter niet na de dood van Diem. Een dekreet uit 1966 bepaalde dat niet verkiesbaar waren: communisten, sympathisanten met het communisme en neutralisten. Ook het huidige regiem Thieu steunt overwegend op katholieken. Een toenemend verzet van boeddhisten is dan ook waar te nemen.

Verzet van de boeren

Naast deze religieuze en politieke diskriminatie speelde voor het ontstaan van het verzet in Zuid-Vietnam vooral Diem's politiek ten opzichte van de grote massa van de arme boeren een door-

slaggevende rol. Met name de drie hieronder vermelde maatregelen hebben tot hardnekkig verzet geleid. In de eerste plaats herstelde Diem de grootgrondbezitters, die zich tijdens de strijd van de Viet Minh in de steden verzameld hadden, in hun oude positie door hun bezit als onaangetaast door de landhervorming, die in grote gebieden door de Viet Minh was doorgevoerd, te beschouwen. De boeren moesten niet alleen het stukje land dat zij soms jarenlang als hun eigendom hadden beschouwd, afgeven, maar zij moesten ook de zeer hoge achterstallige pacht betalen. Nu was 80 pct. van de boeren in Zuid-Vietnam weer landloos. Vervolgens schafte Diem in 1956 de traditioneel gekozen provinciale raden en dorpsraden af en stelde er door hem benoemde ambtenaren aan, vaak uit het noorden of uit de omgeving van Hué afkomstige katholieken. Zij spraken zelden de taal van de boeren, net als de mandarijnen die in de Franse tijd de baas hadden gespeeld dat gekund hadden. Met deze maatregel doorbrak Diem de traditionele sociaal-politieke structuren van aanzienlijk autonome distrikten en dorpen. Iets minder populairs dan deze maatregel, die zelfs de Fransen nooit hebben willen nemen, had hij nauwelijks kunnen bedenken.

Tenslotte betekende het Staley-plan (het bijeenbrengen van de boeren in door prikkeldraadversperringen omgeven 'strategische dorpen') een directe breuk met de traditionele cultuur van de niet-christelijke bevolking.

Door de onmogelijkheid terug te keren naar de geboortegrond werd velen de diep gewortelde voorvaderverering aan die geboortegrondgebieden onmogelijk gemaakt.

Het verzet tegen de terreur van het regiem Diem is op alle fronten spontaan ontstaan: in de steden en op het platteland, en onder alle lagen van de bevolking.

Een voorbeeld:

De bewoners van een heel klein dorpje in de provincie Gia Dinh hadden maar één wapen, een oude Amerikaanse legerkarabijn. Van deze karabijn maakten ze een stel houten modellen. Toen kochten ze een heleboel carbid en maakten bommen van met carbid gevulde bamboehulzen. Toen alles goed voorbereid was omsingelden ze 's nachts de militaire post bij Phu My Hung. Ze lieten de bommen, die niet meer effect hadden dan vuurwerk, ontploffen, zwaaiden met houten geweren, schoten een paar maal met het echte en kondigden aan dat het garnizoen zich beter kon overgeven als het tenminste niet volledig in de pan gehakt wilde worden. Diems troepen waren doodsbenauwd, vluchtten snel weg en lieten hun wapens achter. Zo kwam het dorp aan wapens. Dit was het begin. In honderden dorpjes gebeurde iets dergelijks, zonder dat men iets van elkaar wist.

1960: het verzet wordt georganiseerd

In maart 1960 kwamen de leiders van verschillende lokale verzetsgroepen in het Oosten van Cochinchina bijeen om de handen ineen te slaan en het verzet tegen de diktatuur van Diem te organiseren. Hun doel was een einde te maken aan het bewind van Diem en een democratische regering van nationale eenheid in Zuid-Vietnam te vestigen in overeenstemming met de Geneefse Akkoorden.

Pas in september reageerde Noord-Vietnam met verklaringen, waarin de verzetsgroepen in het Zuiden morele steun werd toegezegd, maar waarin de nadruk werd gelegd op de opbouw van een rijk en sterk Noorden als basis voor de strijd voor nationale hereniging.

In het Zuiden werd intussen de verzetsbeweging verder uitgebreid. In december 1960 werd ergens in de Mekong-delta het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam (NBF) opgericht door de Vereniging van Gewezen Verzetstrijders, de Democratische Partij en de Radikaal-Socialistische Partij, alsmede de vertegenwoordigers van enkele andere politieke en religieuze groeperingen.

Toen deze historische ontmoeting plaats vond, zat Nguyen Huu Tho, een advocaat uit Saigon, in de gevangenis. Hij was de leider van de vredesbeweging in Saigon, die in 1954 was opgericht om de Akkoorden van Genève te steunen. Toen hij in 1961 uit de gevangenis kwam, sloot hij zich onmiddellijk bij het Bevrijdingsfront aan en werd tot voorzitter gekozen. Amerikaanse politici noemen het Bevrijdingsfront kommunist-

tisch. Ongetwijfeld zijn een aantal leden communisten.

De polemoloog, Drs W.D. Verwey schrijft (Hel en Hemel): *De meeste experts schatten dat het aantal communisten in het Front tussen de 5 en 10 pct. ligt; twee van de zeven leden van het presidium van het Centrale Comité zijn communisten, terwijl de twee hoofdposten in handen zijn van niet-kommunisten.*

De doelstellingen van het NBF werden op 20 december 1960 vastgelegd in een programma van 10 punten, dat gericht was op het vervangen van het bewind van Ngo Dinh Diem door een regering waarin alle lagen van de bevolking zouden zijn vertegenwoordigd, op herstel van de democratie en beëindiging van de terreur. In het bijzonder wat betreft de gedwongen volksverhuizingen.

Versterking van het NBF

De terreurmethode van de regering in Saigon, later in toenemende mate aangevuld door het optreden van de Amerikaanse militairen, brachten vooral de plattelandsbevolking van Zuid-Vietnam er toe, bescherming te zoeken bij het NBF, de enige organisatie die in staat bleek een dergelijke bescherming te verschaffen. Een groot deel van het platteland kwam in feite onder bestuur van het NBF te staan, alhoewel in een aantal dorpen overdag controleurs en militairen van Saigon een soort schijnbewind uitoefenden.

De val van de regering-Diem eind 1963 versterkte de positie van het NBF. In januari 1964 hield het NBF haar tweede kongres, waarop de bereidheid tot strijd voor de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam werd onderstreept en waarin over hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam niet meer werd ge-rept.

1967: een nieuw programma

Op het vierde kongres van het NBF in augustus 1967 werd het oude programma uit 1960 vervangen door een nieuw, dat aangepast was aan de nieuwe situatie. Hoewel ook buiten de kringen van het NBF het verzet tegen de Amerikanen en de door hen gesteunde regeringen in Saigon toenam, bleek steeds meer het NBF de enige beweging te zijn die metterdaad en met succes strijd kon leveren.

Het programma omvatte alle vraagstukken, die voor het voortbestaan van Zuid-Vietnam en zijn bevolking van belang zijn. Het eiste de omverwerping van de door de Verenigde Staten in stand gehouden marionettenregering in Saigon en het herstel van democratische rechten en vrijheden bij het tot stand komen van een nieuwe regering. Om de opbouw van een onafhankelijke economie te bevorderen werd zowel het recht op partikulier bezit van de ondernemers als het recht op medezeggenschap van arbeiders en employees gegarandeerd. Het grondbezit van kollaborateurs met de Amerikanen moest worden onteigend en dat van grote landeigenaren worden opgekocht en ter beschikking worden gesteld van de boeren die het bewerkten.

Een belangrijke politieke doelstelling bleef de hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam. Erkend werd echter, dat beide delen van Vietnam zich zozeer verschillend hadden ontwikkeld, dat een samenvoeging zonder meer niet mogelijk was. Daarom dienden allereerst normale betrekkingen tussen beide deellanden worden aangeknoopt met garanties voor de bewegingsvrijheid van de bewoners, terwijl pas later onderhandelingen zouden volgen over een geleidelijke hereniging. Tijdens het Tet-offensief, voorjaar 1968, werden voor het eerst ook de steden in Zuid-Vietnam rechtstreeks bij de oorlog betrokken. Het verzet tegen het regiem te Saigon werd ook daar georganiseerd, hetgeen leidde tot de vorming van de Alliantie van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten.

1969: een Voorlopige Revolutionaire Regering

In juni 1969 werd de basis van het verzet tegen de regering

van Saigon en de Amerikanen opnieuw verbreed door de vorming van een Voorlopige Revolutionaire Regering van de Republiek van Zuid-Vietnam. Premier werd de architect Huynh Tan Phat; als minister van buitenlandse zaken en hoofd van de onderhandelingsdelegatie in Parijs trad op mevrouw Nguyen Thi Binh.

Door de voorlopige regering werd een actieprogramma gepubliceerd, dat in grote lijnen overeenkwam met het programma van het NBF uit 1967. Als hoofddoel werd gesteld het verenigen van volk en leger van heel Zuid-Vietnam om de Amerikaanse imperialisten te verslaan en hen te dwingen tot onderhandelingen op basis van de eisen van het NBF. Ten opzichte van functionarissen en soldaten van de Saigon-regering werd klemmentie en vermindering van diskriminatie toegezegd. Uitdrukkelijk werden deelname aan militaire bondgenootschappen met vreemde landen, vestiging van buitenlandse militaire bases en elke vorm van buitenlandse bescherming afgewezen.

In september 1970 diende mevrouw Nguyen Thi Binh namens de Voorlopige Revolutionaire Regering op de Parijse Vredesbesprekingen nieuwe vredesvoorstellen in ter nadere uitwerking en precisering van vroegere voorstellen. Daarin werd aangekondigd dat de strijdkrachten van de VRR zich zullen onthouden van aanvallen op Amerikaanse troepen als de regering van de VS zou instemmen met een volledige terugtrekking van deze troepen vóór 30 juni 1971. Geëist werd de vorming van een nieuwe regering in Saigon zonder president Thieu, vice-president Ky en premier Khiem, die zich zou uitspreken voor vrede, onafhankelijkheid en neutraliteit en die de democratische rechten en vrijheden zou herstellen. De Voorlopige Revolutionaire Regering zou dan met deze nieuwe regering in Saigon in overleg treden over het herstel van de vrede in Zuid-Vietnam. De bevolking van Zuid-Vietnam zou in vrije, democratische verkiezingen over haar toekomst moeten beslissen. Om deze verkiezingen voor te bereiden en de periode tussen het herstel van de vrede en het houden van de verkiezingen te overbruggen zou een voorlopige koalitieregering gevormd moeten worden uit leden van de Voorlopige Revolutionaire Regering, personen uit regeringskringen van Saigon die zich uitspreken voor vrede en democratie en personen uit andere politieke en religieuze groeperingen die zich uitspreken voor vrede en democratie. Deze voorlopige koalitieregering zou de democratische rechten en vrijheden van de bevolking moeten garanderen en haar levensomstandigheden verbeteren. Zij zou een buitenlandse politiek van vrede en neutraliteit moeten voeren en diplomatieke betrekkingen moeten aanknopen met alle landen, met inbegrip van de Verenigde Staten, volgens de beginselen van de vreedzame coëxistentie. In afwachting van het stap voor stap herenigen van Noord- en Zuid-Vietnam zullen beide zônes normale betrekkingen moeten aanknopen. (Voor de recente voorstellen van de Voorlopige Revolutionaire Regering te Parijs, zie: Nixon, de voortzetting en de uitbreiding van de oorlog).

Verzet van Boeddhisten

Aangezien de boeddhisten zelf zich beperkten tot acties tegen wat zij een onjuiste politiek vonden (een van hun geestelijke leiders, de monnik Thich Tri Quang verklaarde dat het boeddhisme een gevaar voor het volk zou worden als het een politieke macht zou worden), ontstond na de val van Diem een verwarde situatie, waarin beurtelings pro-katholieke en pro-boeddhistische militairen de macht grepen. Met de machts-overname door de katholieke generaals Nguyen Cao Ky en Nguyen Van Thieu werd deze strijd in het nadeel van de boeddhisten beslist. Opnieuw kwamen de boeddhisten in verzet en in de steden Hué en Danang in het Noorden van Zuid-Vietnam kwamen legerenheden en bevolking in opstand. Daar de Amerikanen echter weigerden de opstandige troepen te bevoorraden en alleen Ky's troepen steunden, konden deze de opstand bloedig neerslaan.

Hoewel zij door deze nederlaag en door de daarop gevolgde onderdrukking veel van haar elan heeft verloren, bleef de boeddhistische beweging trouw aan de richtlijnen van Quang: zelf nooit de macht te willen grijpen, maar wél de regeringspolitiek kritisch onderzoeken en die bestrijden wanneer ze in strijd is met de normen van het boeddhisme. Een deel van de boeddhistische leiders houdt zich op de achtergrond of probeert binnen het raam van het huidige regiem voor hun doelstellingen te ijveren, een ander deel heeft zich aangesloten bij het NBF en de Voorlopige Regering en waarschijnlijk het grootste deel neemt een tussenpositie in, als Derde Weg tussen die van de beide strijdende partijen in. Daar deze groep door beide partijen wordt bestreden, zijn hun voornaamste woordvoerders naar het buitenland uitgeweken.

Thich Nhat Hanh

Een van de bekendste leiders van deze groep is de monnik Thich Nhat Hanh, die in Parijs woont. (Voor zijn ideeën leze men zijn: Vietnam, de lotus in een zee van vuur, en Alfred Hassler: Saigon, U.S.A.; New York, 1970).

Hij ziet als voornaamste taak het onmiddellijk beëindigen van de oorlog, die zoveel leed over Vietnam heeft gebracht en nog steeds brengt, en verlangt van beide strijdende partijen dat zij eenzijdig het vuren staken.

Hij signaleert dat juist door de blindelings uitgevoerde vernietigingsacties van de Amerikaanse troepen de haat van de dorpsbewoners tegen de Amerikanen en het Saigon-regiem nog is aangewakkerd.

Naarmate de vernieling en de terreur intenser worden, wordt ook de haat van de dorpsbewoners tegen de Amerikanen sterker. En de Amerikaanse soldaat die geloofde dat hij gekomen was om te helpen, raakt in een moeras van haat en frustratie. Het is de mening van alle deskundigen, dat een guerrillaoorlog alleen succes kan hebben met de steun van de boeren. Dat het Nationale Bevrijdingsfront deze steun krijgt, wordt aan de Amerikanen uitgelegd als zijnde een gevolg van de terreur, die de Viet Cong uitoefent over de boeren. De boeren zijn te bang om de Viet Cong niet te steunen, volgens de zegslieden in Amerika. Dit is eenvoudig niet waar.

Het front heeft in werkelijkheid de steun van een aanzienlijk aantal boeren omdat ze hen ervan kunnen overtuigen dat dit in feite een nationale onafhankelijkheidsstrijd is. Het patriotisme van de boeren is erg sterk.

Bloedbad?

En op de steeds terugkerende vraag of er geen bloedbad in Vietnam zal komen als de Amerikanen er zouden wegtrekken antwoordde hij een Amerikaanse ondervrager:

'Wij zijn geen wilden, wij zijn een volk met een oude cultuur en wij zijn tot in ons gebeente ziek van deze oorlog. Ik geloof niet dat er een bloedbad zou komen, maar als U zo'n vraag stelt, dan zou ik wel eens willen weten hoe U datgene noemt wat Uw strijdkrachten op dit ogenblik mijn volk aandoen', en vervolgens:

'Denk niet dat het gevaar van een kommunistische machts-overname een voortzetting van de oorlog rechtvaardigt. Wij

gelooven dat we sterk genoeg zijn om een onafhankelijke regering te vormen. Maar die beslissing hoort in elk geval bij ons te liggen en niet bij jullie, omdat het gaat om onze levens en ons land die worden verwoest!'

Verzet in de steden

Het militaire, politieke en economische optreden van de Amerikanen en de door hen gesteunde Saigon-regering heeft er toe geleid, dat steeds grotere delen van de stedelijke bevolking zich tegen deze politiek gaan verzetten. De omvangrijke Amerikaanse subsidies aan de Saigon-regering hebben de Zuid-vietnamese economie in belangrijke mate ontwricht en de door Amerika geïmporteerde consumptiegoederen bereikten als gevolg van corruptie niet de massa van de bevolking, maar slechts een kleine elite. Het terugtrekken van de Amerikaanse troepen door de regering-Nixon leidt nu tot een vermindering van de inkomsten van die delen van de bevolking die van de Amerikaanse militairen leefden. De pogingen van de Saigon-regering om deze ontwikkeling tegen te gaan met belasting-

Executie van Nguyen Van Troi, de elektricien in Saigon die in 1964 een (mislukte) aanslag op de Amerikaanse minister van defensie McNamara pleegde

verhogingen en inflatie hebben tot een anti-regeringsstemming geleid zelfs bij mensen die oorspronkelijk sympathiek tegenover de regering-Thieu stonden.

Een andere belangrijke faktor die het verzet tegen de regering, Thieu aanwakkerde was de steun, die zij gaf aan het nieuwe, rechtse bewind van Lon Nol in Cambodja. In Saigon kwamen vluchtelingen uit Cambodja aan, die de bevolking daar vertelden hoe de Vietnamese inwoners van Cambodja door de troepen van Lon Nol waren vervolgd en afgeslacht. Dit leidde tot acties van studenten tegen de Cambodjaanse ambassade, die weliswaar door Thieu werden onderdrukt, maar die grote sympathie onder de bevolking kregen.

De anti-regeringsactiviteiten bereikten in september 1970 een nieuw hoogtepunt met de vorming van het Volksfront voor de Verdediging van de Vrede, een coalitie van boeddhisten, katholieken, vrouwen en studenten. Dit is de eerste belangrijke organisatie in Saigon die niet is verbonden met de Voorlopige Revolutionaire Regering van het NBF en die een programma heeft dat vrijwel identiek is met dat van de VRR.

In verschillende steden is een geladen stemming ontstaan tegen de Amerikaanse militairen, die tot gevolg heeft dat incidenten en ongelukken, zoals het overrijden van een kind, tot grote uitbarstingen leiden. Terwijl vroeger een gevoel van passiviteit heerste tegenover de Amerikaanse aanwezigheid, overweegt nu het gevoel dat de Amerikanen Vietnam met vernietiging bedreigen en dat ze het land moeten verlaten.

Ook onder de katholieken, traditioneel de steunpilaren van het regiem in Saigon, groeit een zekere ontevredenheid over de Amerikaanse aanwezigheid.

De katholiek Ngo Cong Duc, hoofdredacteur van het in Sai-

gon verschijnende dagblad Tin Sang, verklaarde op 21 december 1970 in Parijs:

'De Amerikaanse politieke en economische doeleinden hebben de aard van de Vietnamese samenleving volkomen veranderd. De Amerikanen zetten met hun geld de ene bevolkingsgroep tegen de andere op en vernietigen al hun traditionele geestelijke en morele waarden.

Het aantal prostituties neemt dagelijks toe. Meer dan 400.000 Vietnamese vrouwen oefenen momenteel dit verfoeilijke en vernederende beroep uit. De Amerikanen proberen ook de corruptie te bevorderen om via hun samenzweerders hun imperialistische oogmerken in Zuid-Vietnam te bereiken. Op het kulturele vlak trachten de Verenigde Staten Zuid-Vietnam te veranderen in een samenleving van het Amerikaanse type door

NOORD-VIETNAM

Noord-Vietnam na 1954

Toen de in 1954 de leiders van de Democratische Republiek Vietnam (DRV) in het noordelijke deel van Vietnam de macht van de Fransen overnamen moesten ze een volkomen verwoest land gaan opbouwen. Het land was geplunderd door Japanse en Chinese troepen, verwoest door de langdurige oorlog en wat nog was overgebleven werd door de wegtrekkende Fransen vernietigd, meegenomen of onklaar gemaakt. In deze situatie moest een begin worden gemaakt aan de socialistische opbouw van het land. Eén van de eerste dingen waar men mee begon was een landhervorming. In augustus 1945 bestond 80 pct. van de bevolking uit boeren maar daarvan bezat meer dan 60 pct. geen eigen land. Tijdens de bevrijdingsoorlog waren in de bevrijde gebieden reeds een aantal maatregelen genomen om het lot van de boeren te verbeteren: verlaten bezittingen werden verdeeld, pachten met 25 pct. Maar de echte landhervormingen kwamen pas in 1953 en 1954 op gang. In de eerste jaren na de Akkoorden van Genève werden honderdduizenden acres verdeeld en kreeg 72 pct. van de boerenbevolking eigen land. De agrarische produktie steeg met 39 pct. per acre. Bij deze landhervormingen werden echter, zoals later ook door de leiders werd toegegeven, ernstige fouten gemaakt, waarbij in vele gevallen ten onrechte boeren die er iets beter aan toe waren dan de allerarmste beschouwd werden als kapitalistische uitbuiters en als zodanig behandeld werden.

Na de periode van de landverdeling volgde de periode van kollektisatie. Op dit moment bestaat de Noordvietnamese landbouw uit drie sectoren: de gekollektiviseerde sektor waar gewerkt wordt in koöperaties, een sektor die verreweg het grootste is, staatsboerderijen die in te ontginnen gebieden worden gevestigd en tot taak hebben een voorbeeld te zijn voor hun omgeving en een kleine privé-sektor. Naast de ontwikkeling van de landbouw had de Noord-Vietnamese regering zich tot taak gesteld een moderne industrie op te bouwen.

Het land heeft rijke bodemschatten en beschikt over voldoende arbeidskrachten. Een groot probleem vormde het gebrek aan kader (dit bestond voor 1954 uit Fransen). Om de industrie te ontwikkelen maakte de regering gebruik van meerjaren-plannen. Twee zijn er nu voltooid. Het eerste van 1954 tot 1957 was voornamelijk gericht op herstel van de verbindingen. In deze periode werden 662 km spoorlijn gerepareerd en 6500km. weg hersteld.

De economische situatie ontwikkelde tot de Amerikaanse bombardementen in 1965 begonnen. De gemiddelde jaarlijkse groei was 8 pct. in de periode van 1954 tot 1964 en het aantal ondernemingen nam toe van 41 (waarvan maar vijf moderne) tot 1100.

Het antwoord van de Vietnamezen op de Amerikaanse bombardementen werd het principe van zelf-voorziening. Dit omvatte het decentraliseren van de industrie. Fabrieken werden overgebracht van de steden naar het platteland en de investeringen in

alle positieve aspecten van de Vietnamese overlevering weg te vagen. Miljoenen jonge mensen zijn verstoken van onderwijs, negen of tien jaar oude kinderen gaan niet naar school maar hoeden buffels, werken op rijstvelden, poetsen schoenen en verkopen kranten.

De Amerikaanse politiek in Zuid-Vietnam is er op gericht het Vietnamese volk te 'amerikaniseren', en maakt de Vietnamezen tot vreemdelingen in eigen land, tot steeds geringer ontwikkelde schepsels zonder enige waarde'.

(Voor de zeer in kracht toegenomen oppositie-bewegingen in Saigon in 1971, zie: Nixon, de voortzetting en de uitbreiding van de oorlog).

regionale fabrieken werden verdubbeld in 1966 vergeleken met het jaar daarvoor.

Het onderwijs neemt in Vietnam een vooraanstaande plaats in en er zijn zeer grote inspanningen geleverd op dit gebied. Tijdens de Franse overheersing was de bevolking voor 90 pct. analfabeet; tegen 1958 was deze strijd bijna volledig gewonnen. Lager onderwijs is nu verplicht en er zijn nu 36 scholen en fakulteiten op universitair niveau.

Alle kinderen tussen zeven en elf jaar ontvangen basisonderwijs. Hierop volgen twee fases van ieder drie jaar, waarna de universiteit volgt. Er zijn kleuterscholen voor kinderen tussen zes en zeven, en crèches voor die tussen drie en zes. De programma's zijn sinds het begin van de bombardementen enigszins vereenvoudigd om de tijd verloren door luchtaanvallen en de lange, moeilijke reis naar school goed te maken. De klaslokalen zijn aangepast aan de oorlog: onderwijzers hebben met hulp van arbeiders van de plaatselijke koöperaties schuilkelders en verdedigingsmuren gebouwd om het gevaar van granaatscherven te verminderen. De leerlingen dragen helmen van dik gevlochten stro en dragen individuele eerste-hulp dozen. De materiële moeilijkheden zijn groot, maar de wil om te leren is zelfs groter: de kinderen wordt verteld dat zij deelnemen aan de strijd door meer en beter te leren. De oorlog wordt nooit uit het oog verloren zelfs in kunstlessen: bijna ieder kleimodel is van een militair vliegtuig. De oudere en meer gevorderde leerlingen ontvangen niet alleen algemene en politieke training, maar ook een inleiding tot landbouwwetenschap. Dus de leerlingen ontvangen een opvoeding die is aangepast aan de maatschappij waaruit zij voortkomen.

Avondkursussen voor volwassenen worden door het hele land gehouden en worden druk bezocht.

Politiek wordt Noord-Vietnam gekenmerkt door grote stabiliteit. De belangrijkste leiders van de Vietminh werden later die van Noord-Vietnam. Inspirerend was de leiding van Ho Chi Minh, of 'oom Ho' zoals hij dierbaar door zijn landgenoten werd genoemd. Na zijn dood werd hij als president opgevolgd door Ton Duc Thang terwijl Pham Van Dong premier bleef, Giap minister van defensie en Truong Chinh voorzitter van de Nationale Vergadering.

Herstel van door Amerikaanse bombardementen beschadigde dijkes in rijstgebied

Demonstratie in Noord-Vietnam ter gelegenheid van het neerschieten van het 3.000 ste Amerikaanse vliegtuig

AMERIKAANSE OORLOGVOERING: HOE EN WAAROM

In de Amerikaanse en internationale pers, tijdens het Vietnam Tribunaal en in talloze artikelen herdrukt in het Vietnam Bulletin, is de wijze waarop de Amerikanen in Vietnam oorlog voeren gedocumenteerd.

In 1968 verscheen in de Verenigde Staten een boek ('In the Name of America') van 400 pagina's bestaande uit honderden voorbeelden uit de Amerikaanse pers waaruit blijkt dat vrijwel iedere denkbare oorlogsmisdad in Vietnam door de Amerikanen is begaan.

De lijst van misdaden zou vele pagina's vergen. Hieronder volgen er slechts enkele:

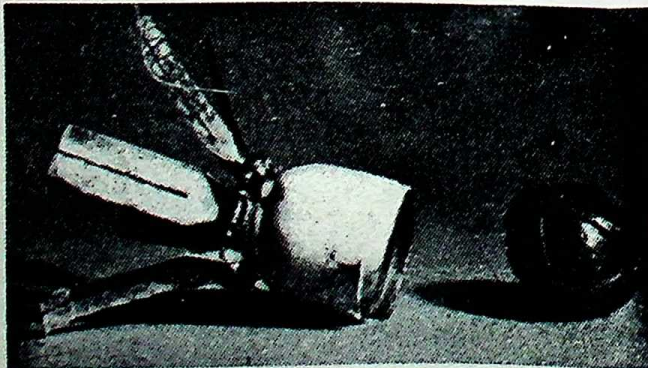
- de bombardementen op Noord-Vietnam waren voor een belangrijk deel gericht op burgerlijke doelen: ziekenhuizen, een leprakolonie, kerken, boeddhistische pagodes, scholen;
- de gevangen genomen tegenstanders zijn gemarteld, medische zorg onthouden, uit helikopters geworpen om anderen tot spreken te dwingen, zonder vorm van proces doodgeschoten;
- tijdens het Têt-offensief hebben de Amerikanen om de steden die in handen van het Bevrijdingsfront waren te heroveren niet geaarzeld deze met de grond gelijk te maken. Beroemd werd de uitspraak van een officier die van de totale verwoesting van Ben Tre in de Mekong Delta zei dat het nodig was de stad te verwoesten om haar te behouden;
- er is een speciaal programma voor liquidatie van iedereen die van Bevrijdingsfront-sympathie wordt verdacht, het CIA-programma 'Operatie Phoenix'. Het doel van dit programma met computers uitgevoerd in 1969 was 33.000 FNL-sympathisanten uit te schakelen;
- sommige gebieden werden door de Amerikaanse legerleiding tot 'free firing zone' (vrije schietzone) verklaard waarin op alles mag worden geschoten wat zich beweegt;
- om de Vietnamese bevolking uit onderaardse tunnels en schuilkelders (waar de bevolking zich heeft teruggetrokken om niet bovengronds bij de oorlog betrokken te worden) te verdrijven gebruiken de Amerikanen gas. 'Relletjesbestrijdingsgas' officieel maar in de enorme gebruikte hoeveelheden vaak dodelijk (vooral voor ouderen, kinderen en zwangere vrouwen);
- de Amerikanen gebruiken op massale schaal napalm - een wapen dat binnen een bepaalde kring alles verbrandt dat aanwezig is maar bovendien enorme hoeveelheden gas, (koolmonoxyde) verspreid dat dodelijk is;
- de Amerikanen ontworpen en gebruiken een speciaal wapen; de fragmentatiebom, specifiek gericht op het doden van levende wezens over grote gebieden. Het is een ronde bol waarin een 300-tal stalen kogeltjes zitten (ronde balletjes als in de kogel-lager van een fiets) die alle richtingen uitspringen als de bal ploft. De vliegtuigen die dit soort ballen uitwerpen gooien ze uit in grote laadbakken waarin een 600-tal van deze ballen zitten;

- de Vietnamese bevolking is sinds de tijd van Diem steeds opnieuw ondergebracht in 'strategische dorpen', nu 'dorpen van het nieuwe leven' geheten.

De levensomstandigheden in deze kampen zijn verschillend, in sommige gevallen kan men van concentratiekampen spreken. In elk geval is er aan alles tekort; hygiënische voorzieningen, eten, gelegenheid om voedsel te verbouwen e.d. Het aantal gevangenen in Zuid-Vietnam wordt op dit moment op 400.000 geschat. Meer dan 4 miljoen mensen werd door bombardementen en andere Amerikaanse oorlogshandelingen tot vluchteling gemaakt. Af en toe wordt er iets van dit soort daden bij een groter publiek bekend. De slachting van Song My die anderhalf jaar later bekend werd, is daarvan een voorbeeld. Als het Bevrijdingsfront dit soort feiten bekend maakt wordt het afgedaan als standaardpropaganda. Als het Amerikanen zijn die ze bekend maken dan probeert men gegevens te vinden om de man die ze bekend maakt in diskrediet te brengen. Als dat allemaal niet lukt probeert het Amerikaanse leger het gebeurde als een 'incident', strijdig met alle instructies van het leger, voor te stellen. Song My echter is geen incident maar dagelijkse routine. Vanaf 1961 werd op grote schaal gebruik gemaakt van 'ontbladeringsmiddelen' om de jungle te ontbladeren (om een beter schotveld voor helikopters en troepen te krijgen) en om het voedsel van de bevolking te vernietigen. De middelen die daarvoor gebruikt worden zijn 2,4 D en 2,4,5-T. Van het laatste middel is bekend dat het op zwangere vrouwen een werking heeft die lijkt op het middel softenon en misvormingen bij de geboorte te weeg kan brengen. Miskramen en de geboorte van misvormde kinderen op het Vietnamese platteland is de afgelopen jaren talloze keren gerapporteerd. Nadat de bombardementen op Noord-Vietnam in november 1968 werden gestaakt verdubbelden en verdrievoudigden zich het aantal bombardementsvluchten tegen Laos en Zuid-Vietnam. Hoe het land er uit ziet dat door bommen en ontbladeringsmiddelen is bewerkt blijkt b.v. uit het volgende citaat uit de New York Times van 23-11-'69: '... Bomkraters zoveel dat je ze niet kan tellen, de dode grijze en zwarte velden en bossen die ontbladerd zijn en verbrand door napalm, land dat omgeploegd is om Viet-congschuilplaatsen te ontdekken. En overal kan men de ashopen zien die de contouren vormen van hutten en huizen die laten zien waar eens de dorpen stonden'.

Ontvolking platteland

Wat is de bedoeling van deze massaal tegen de bevolking ingezette middelen? De Amerikanen weten dat de Zuidvietnamese bevolking en het NBF één en hetzelfde zijn. Zolang de aanhang van het NBF bestaat zolang zal het NBF bestaan, aldus een Amerikaanse expert, Samuel Huntington, in het blad Foreign Affairs. De Amerikanen kunnen alleen bereiken dat die aanhang ophoudt te bestaan door 'direkte toepassing van mechanische middelen en konventionele middelen. . . op zo'n schaal dat er een massale migratie van het platteland naar de stad ontstaat' waar de Bevrijdingsfront-aanhang, naar men hoopt in 'vluchtelingen'-kampen of in de krottenwijken rond Saigon in toom gehouden kan worden. De Vietnamezen hebben dus de keus hun grond te verlaten of om te komen onder Amerikaanse bommen - vanuit de lucht door bommenwerpers, of door kogels uit de kanonnen die 24 uur per etmaal de 'vrije schietzones' bestrijken - of om te komen van de honger. Een guerrillastrijder leeft als een vis in het water onder de bevolking. Het antwoord van de Amerikanen is geweest: we nemen het water weg (d.w.z. we bombarderen de bevolking weg) en de vis komt op het droge te liggen.

Twee types fragmentatiebom

Het vernietigen van de Vietnamese bevolking is niet het allereerste doel van de Amerikaanse oorlogvoering, zoals het doden van Joden voor de nazi's een doel op zich zelf was. Wie het platteland wil verlaten, wie wil kapituleren voor de Amerikaanse bombardementen, kan dat doen. Hij kan overkomen naar Amerikaans gebied, schoenpoetser, sounteur, bunkerbouwer of coca-cola-sleper worden. Maar zelfs deze vernederende en afgedwongen mogelijkheid staat lang niet voor iedereen open. Maar al te vaak komt het voor dat mensen die voor de bombardementen willen vluchten en zich naar door Amerikanen bezet gebied begeven daar teruggestuurd worden omdat de kampkommandant van het vluchtelingen-kamp over te weinig mogelijkheden beschikt alle vluchtelingen op te nemen. Slechts de helft van het (minimale) geldbedrag dat voor voeding, bouw van behuizing voor de vluchtelingen is bestemd komt ook werkelijk aan hen ten goede. De rest verdwijnt door corruptie in de zakken van de met de Amerikanen samenwerkende collaborateurs.

Voor vele Vietnamezen is de mogelijkheid van kapitulatie, de mogelijkheid om aan de moord te ontsnappen dus niet eens aanwezig. Hun lot en dat van de joden is hetzelfde.

'Urbanisatie'

Het ontnemen van steun aan de guerrillabeweging is overigens niet de enige bedoeling van de geforceerde ontvolking van het platteland. Door de mensen in de grote steden bijeen te brengen hoopt men, wat eufemistisch genoemd wordt, een 'versnelde urbanisatie' (verstedelijking) te bereiken. In de steden raken de mensen los van hun familiebanden en traditionele gewoontes. Men komt in aanraking met televisie, Japanse Honda's en andere westerse consumptie-artikelen. Hierdoor vinden ingrijpende

veranderingen plaats en westerse ekonomen verwachten dat na de oorlog (d.w.z. na een overwinning van de Amerikaanse marionettenregering) de oude situatie dat meer dan 85 pct. van de bevolking op het platteland woonde niet hersteld zal worden maar dat 50 pct in de steden zal blijven wonen. Hierdoor ontstaat dan een stadsproletariaat dat, omdat de Vietnamezen nu eenmaal ijverige en goed ontwikkelde mensen zijn, grote mogelijkheden voor investeerders biedt. De gedachten gaan b.v. in de richting van Japanse assemblage-industrie, die de afgelopen tijd grote investeringen in Zuid-Vietnam doet. Het minder dicht bevolkte platteland zou dan, vruchtbaar als met name de Mekong-delta is, dienst kunnen doen als 'rijstschuur' voor het onder Amerikaanse leiding staande 'Vrije Azië' kunnen worden.

Rassenhaat

Een enkele keer, zoals Song My, komen de daden van de Amerikaanse militaire machine aan de dag en is het geweten van een deel van het Amerikaanse volk verontrust. Dat geweten schijnt alleen in actie te komen wanneer men de resultaten van de eigen daden met eigen ogen ziet: de systematische verwoesting van Noord-Vietnam werd pas in het Westen geloofd toen de Amerikaanse journalist Salisbury ze met eigen ogen had gezien. Alles was niet gezien wordt, alles wat zich niet binnen het gezicht- en schots-veld afspeelt, gebeurt niet. Een dat is het meeste: de B-52 'verzagings'-bombardementen, het gebruik van gas in de tunnels, het vernietigen van voedsel. De oorlog wordt onpersoonlijk, op afstand, met technische snufjes, gevoerd en het grote ideaal van de Amerikaanse legerleiders is dat in de toekomst de hele oorlog- en dergelijke oorlogen die men voor de rest van de arme wereld op stapel heeft staan want Vietnam is het grote voorbeeld wat gebeuren zal als andere

Slachtoffers van de Amerikaanse gasoorlog

onderdrukte volkeren het lot in eigen handen willen nemen - zonder tussenkomst van lijfelijk aanwezige soldaten gevoerd zal kunnen worden.

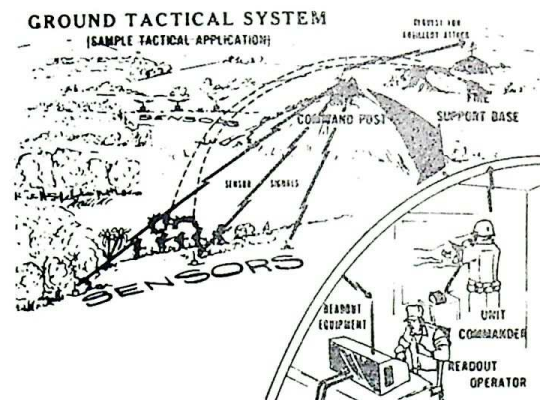
De bombardementsvliegers moeten na iedere vlucht een rapport opmaken over de doelen die ze hebben getroffen. De formulieren waarop ze deze rapporten moeten maken zijn vorge-drukt en bevatten geen kolom voor gedode burgers en vernietigde burgerdoelen. Dat is de reden waarom de Amerikanen geen burgers kunnen doden, geen gewone huizen, maar alleen 'Vietcongfortificaties' kunnen treffen.

Komt een gebeurtenis als Song My wel in de publiciteit dan komen tegelijkertijd uit de Amerikaanse propagandamachine de verhalen los over 'terreur' van de tegenpartij. Deze verhalen moeten dienen om de mening te doen postvatten dat wat de Amerikanen zelf doen nog altijd milder is dan wat het Front doet. Die indruk is natuurlijk een leugen: geen Vietnamees bombardeert de Verenigde Staten, geen Vietnamees gebruikt gas om Amerikanen uit hun huis te verdrijven, geen Vietnamees gebruikt napalm of vernietigt oogst van Amerikaanse boeren. De functie van deze propaganda is duidelijk: de uitmoording van de Vietnamezen te rechtvaardigen zoals de propaganda van de nazi's dat deed met verhalen over 'joods internationale samen-zwering' en christenbloed in de matzenballen.

De officiële politiek weerspiegelt zich in de houding van de Amerikaanse soldaten. Zij hebben wat Newsweek (1-12-'69) noemt het 'Dink'-complex. 'Dink' is één van de vele scheldwoorden voor de Vietnamezen. 'Psychologisch en moreel is het veel eenvoudiger' zo citeert Newsweek een Amerikaanse ambtenaar 'om een Dink te doden dan een Vietnamees'. De Amerikaanse soldaat komt met twee soorten Vietnamezen in aanraking: aan de ene kant de Vietnamees die terug vecht en waartegen de Amerikaanse soldaat moet vechten. Uit ervaring weet men dat de soldaten van het Bevrijdingsfront tot de beste ter wereld behoren. Vanuit beroepsoogpunt heeft de Amerikaanse soldaat wel enige bewondering voor hem maar zijn kornuiten worden door die tegenstander gedood en hij moet hem dus wel

gaan haten.

De andere Vietnamezen waarmee de Amerikanen in aanraking komen zijn de Vietnamezen die met de Amerikanen collaboreren. Ze zijn niet betrouwbaar voor de Amerikanen en dat om twee redenen: of het zijn mensen die gedwongen geen andere keus hebben dan te collaboreren en dus iedere gelegenheid gebruik zullen maken om de bezetters bij het Bevrijdingsfront aan te geven, inlichtingen door te geven, foute informatie te verschaffen. De rest van de collaborerende Vietnamezen heeft zijn land verraden en doet dat alleen maar om winstbejag. De Amerikaanse soldaat heeft dus met vijanden en onbetrouwbare bondgenoten te maken: daarom gaat hij iedere Vietnamees haten en dienovereenkomstig behandelen. De meeste van de Amerikaanse soldaten kunnen door de jarenlange indoctrinatie waaraan ze thuis hebben blootgestaan niet inzien dat dit alles een gevolg is het feit dat het hele volk tegen hen is en dat alleen de slechtste elementen uit de bevolking - misschien een aantal overtuigde katholieken uitgezonderd - met hen wil samenwerken.

From Senate Hearings on the Electronic Battlefield

Schets elektronische oorlogvoering

Elektronische oorlogvoering

De laatste tijd is de oorlog van karakter aan het veranderen. Met het terugtrekken van de Amerikaanse troepen wordt het contact op het slagveld tussen Amerikanen en Vietnamezen minder. Voor zover de plannen van de Amerikaanse regering bekend zijn wil men blijvend een 40.000 man, gevestigd in drie grote bases, in Vietnam houden. Deze zullen nog wel, indien nodig, zuiveringsakties in de omgeving van hun bases houden, maar zich verder alleen met bevoorrading, logistieke steun voor het Saigonleger en bombardementsvluchten bezig houden. Nixons 'Vietnamiserings'-politiek betekent dat er minder Amerikaanse doden zullen vallen maar het Saigonleger kan de huidige taken van het Amerikaanse leger maar zeer ten dele overnemen. Daarom het in toenemende mate vertrouwen op bombardementen maar ook op de steeds verder gaande invoering van wat het 'elektronisch slagveld' genoemd wordt.

In 1970 hield generaal Westmoreland een redevoering waarin hij de oorlogvoering in de toekomst beschreef: *'Ik zie slagvelden of gevechtsgebieden die 24 uur per etmaal op allerlei manieren worden bewaakt. Ik zie slagvelden waarop we alles dat we lokaliseren door onmiddellijke verbindingen en vrijwel onmiddellijke toepassing van zeer dodelijke vuurkracht kunnen vernietigen. Ik zie de blijvende behoefte aan zeer mobiele strijdkrachten die mee kunnen werken aan het vastpinnen en vernietigen van de vijand. Het veranderde slagveld zal het noodzakelijk maken dat het ondersteunende logistieke systeem ook verandert. Ik zie vooruitgeschoven delen van het logistieke apparaat die even mobiel zullen zijn als de ondersteunende troepen zelf. Ik zie de uitschakeling van talloze tussenstations en het gebruik van vernuftige technieken in beweging. Ik zie meer leger-strijdkrachten ondersteund vanuit de lucht, in sommige gevallen direkt vanuit bases hier uit het vasteland van de Verenigde Staten.*

Er wordt keihard aan gewerkt dat deze droom van Westmoreland zo snel mogelijk in vervulling gaat. Men hoopt door de in-

Kind door meerdere kogeltjes uit fragmentatiebom getroffen

schakeling van Amerika's technologisch kunnen het terugtrekken van de manschappen op te vangen. De apparatuur bestaat uit sensors die b.v. geluid of trillingen van de bodem opvangen en deze doorzenden naar een computercentrum. Dit computercentrum leidt uit de frequentie van het sensor-siginaal af waar iets aan de hand is. Theoretisch is het mogelijk, b.v. aan de tijdsduur waarmee de sensor-signalen uitzendt en hoeveel sensors tegelijk signalen afgeven, na te gaan hoe groot een groep is die deze sensors passeert, welke richting die groep opgaat, etc. Vanuit het computercentrum wordt dan opdracht gegeven voor artillerievuur of bombardementen. Er zijn de afgelopen periode tientallen sensors ontwikkeld: de Magnetic Intrusion Detector (door Honeywell), de Micro Sonic Intrusion Detector (Texas Instruments), Electro Magnetic Intrusion Detector (General Dynamics), de Acoustic Buoy (Magnavox en Hazeltime) etc. Met behulp van deze elektronische apparatuur, geprogrammeerde computers e.d. wordt de oorlog verder ont-menselijkt. Het is bekend dat de weerzin tegen het doden kleiner wordt naarmate men de gevolgen minder duidelijk ziet. Van-

daar dat het verzet onder de GI's die hun slachtoffers zien groter is dan dat onder de B-52-piloten die boven het wolkendek zich via een druk op een knop van hun moordende bommenlast ontdoen. Het huidige streven van de Amerikaanse legerleiding is de oorlog zo te mechaniseren dat er én geen Amerikaanse jongens meer sneuvelen (d.w.z. geen moeders die zich angstig 's nachts omdraaien) én het moordbedrijf zo onpersoonlijk mogelijk wordt.

Haat van de Amerikaanse soldaat tegen alles wat Vietnamees is, de officiële propaganda over 'vietcongterreur' en 'communistiche agressie' eerst, het in toenemende mate onpersoonlijk voeren van de oorlog vanuit grote hoogte en vanuit de bomvrije kelders waarin de computers van het elektronisch slagveld staan opgesteld zijn nu: het zijn allemaal uitdrukkingen van één en hetzelfde nog steeds onwankelbare vastbeslotenheid: de bereidheid een volk te vernietigen omdat het Amerikaanse imperialisme dit deel van de wereld nu eenmaal binnen zijn machtsbereik wenst te houden.

Johnson: massale Amerikaanse invasie in Vietnam

De Amerikaanse interventie in Vietnam duurt al meer dan twintig jaar. De konstante faktor daarin is de weigering van de VS te onderhandelen: zowel in de verdediging als zij denken zwak te staan, als in de aanval als zij denken dat een militaire overwinning mogelijk is. Het gevolg is dat voortdurend is gepoogd een oplossing te forceren door middel van militaire machtsmiddelen, hetgeen onvermijdelijk heeft geleid tot voortzetting, verheviging en uitbreiding van de oorlog, nu zelfs tot geheel Indo-China.

1ste fase: 1950-1954

Grootscheepse financiële en materiële steun van de VS aan Frankrijk teneinde dit land in staat te stellen zijn Indochinese koloniën te heroveren. Na de nederlaag bij Dien Bien Phu ziet Frankrijk hiervan af. Het aanbod van de VS leger, luchtmacht en zelfs atombommen in te zetten, wordt afgewezen.

2de fase: 1954-1965

De periode van de 'Bijzondere Oorlog' (Special War). De vorming van een pro-Amerikaans diktatoriaal regime in Zuid-Vietnam onder leiding van Diem en versterking van dit regime door geld en wapens, en het zenden van adviseurs en instructeurs. Er is nog geen grootscheepse deelneming van Amerikaanse grondstrijdkrachten aan de gevechten, al gaf Mc Namara reeds op 15 maart 1962 toe dat Amerikaanse adviseurs aan de krijgsverrichtingen deelnamen. De stichting van het Nationaal Bevrijdingsfront (NBF), de opstanden van de Boeddhisten, de moord op Diem en de volledige ineenstorting van de daaropvolgende regimes in Saigon leidden er toe dat president Johnson op 24 november 1963, twee dagen na de moord op J. F. Kennedy, meedeelde de oorlog te zullen voortzetten, hetgeen het begin wordt van een snelle eskalatie van de oorlog in 1964. Op 8 augustus 1964 krijgt Johnson, nadat hij Noord-Vietnam ten onrechte had beschuldigd Amerikaanse torpedootjagers te hebben beschoten in de Golf van Tonkin, van het Congres volledige vrijheid van hande-

len in geheel Zuidoost-Azië: de zg. Tonkin resolutie. Op 6 februari 1965 beginnen de systematische en massale bombardementen op Noord-Vietnam, op 8 februari landen de eerste mariniers bij Da Nang.

De geheime oorlog in 1964

De Pentagon-dokumenten hebben uitvoerige informatie gegeven over de voorbereiding van de eskalatie, die moest leiden tot een massale inzet van Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam en een direkt Amerikaans optreden tegen Noord-Vietnam. President Johnson stond hierbij voor de volgende problemen:

1. Voor het voeren van een grote landoorlog in Azië zou hij, om voldoende de vrije hand te hebben en over de nodige financiën te kunnen beschikken, een formele toestemming van het Congres nodig hebben. die gelijk stond met een oorlogsverklaring.
2. Aan de andere kant wilde hij in het verkiezingsjaar 1964 uitkomen als 'vredeskandidaat' tegenover Goldwater die juist voorstander was van een totale oorlog in Vietnam. De weg die Johnson koos was die van geheime militaire operaties tegen Noord-Vietnam, die sabotageoperaties, artilleriebeschietingen vanuit zee en zelfs bombardementen op Noord-Vietnam inhielden en ook geheime bombardementen op Laos. Deze operaties, die onder de naam Operation Plan 34A reeds in februari 1964 werden begonnen - dus zes maanden voor het zg. Tonkin-incident - moesten ook daarom geheim blijven omdat Washington Hanoi in die tijd alleen kon beschuldigen de leiding te voeren over de opstand in het zuiden en niet van Noordvietnamese agressie tegen Zuid-Vietnam. Noordvietnamese legers in Zuid-Vietnam werden pas ingezet NA de massale Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam in 1965. Het plan tot het bombarderen van Noord-Vietnam werd reeds gemaakt in april 1964 met het opstellen van een lijst van 94 potentiële doelen. Het Tonkin-incident - de beschieting van Amerikaanse

torpedootjagers door Noord-Vietnam, door Washington overigens nooit voldoende aangetoond - vond plaats tijdens een hoogtepunt van de uitvoering van het geheime Operation Plan 34A. De Amerikaanse schepen bevonden zich, met een speciale spionage opdracht, in de directe omgeving van Zuidvietnamese schepen die bezig waren met akties tegen eilanden voor de kust van Noord-Vietnam, terwijl in dezelfde dagen Amerikaanse vliegtuigen bombardementen uitvoerden op enkele dorpen in Noord-Vietnam. Dit door de Amerikanen geschapen 'incident' in de Golf van Tonkin leidde binnen twaalf uur tot een massale luchtaanval op talloze doelen in Noord-Vietnam, gekozen uit de reeds in april 1964 opgestelde doelenlijst. Hiermee werd dus een precedent geschapen voor de latere totale luchtoorlog tegen Noord-Vietnam.

Veel belangrijker was echter dat Johnson nu van het Congres die bevoegdheden kreeg die gelijkstonden met bevoegdheden die een president krijgt in tijd van oorlog: de Tonkin-resolutie. Wat zorgvuldig voor alle Congres-leden verborgen werd gehouden was het bestaan van het Plan 34A en de daaruit voortvloeiende en reeds vele maanden aan de gang zijnde geheime operaties tegen Noord-Vietnam. Zodra de 'vredes'kandidaat Johnson was gekozen tot president in oktober 1964 kon begonnen worden met de openlijke uitvoering van de plannen die reeds in februari 1964 waren geformuleerd en gedeeltelijk in het geheim uitgevoerd: de totale luchtoorlog tegen Noord-Vietnam en de massale inzet van Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam. De vrijheid die de Tonkin-resolutie de president bood stelde hem tevens in staat tot de aanleg van 7 grote

militaire vliegvelden in Thailand van waaruit de luchtoorlog tegen Vietnam en Laos gevoerd kon worden.

3de fase: 1965-1968

Volledige Amerikanisering van de oorlog. De Amerikaanse troepensterkte werd snel vergroot van 21.000 man in 1964 tot 540.000 man in 1969. Massale inzet van de Amerikaanse luchtmacht tegen Noord- en Zuid-Vietnam en Laos, vooral vanaf bases in Thailand en van de VIIde vloot in de Golf van Tonkin. Na een periode van afwisselende militaire staatsgrepen: vorming van een militair regime in Saigon (Thieu-Ky) dat de oorlog wenst voort te zetten en alle vredesvoorstellen van neutralisten en pacifisten in Zuid-Vietnam met geweld tot zwijgen brengt. Ook deze derde poging van de Amerikanen wordt een volledige mislukking en leidde in 1968 tot een militaire nederlaag in Vietnam en een politieke en economische crisis van grote omvang.

1968: Het Tet-offensief

'Grote God, hoe kon dit gebeuren, ik dacht dat we de oorlog aan het winnen waren.' (N.Y.T., 4-II-1968)

Door het zelfbedrog van de leiders in Washington, de militaire feiten in Vietnam en de politieke en economische feiten in Amerika zelf en in de wereld werd begin 1968 de situatie rijp gemaakt voor een geweldige ramp voor de Amerikanen.

Het verbazingwekkende Tet-offensief, dat op 30 januari begon, maakte aan Washington de ware toestand in

Vietnam duidelijk.

Binnen enkele dagen veroverde het Bevrijdingsfront de meeste van de 140 door hen aangevallen steden en dorpen. Daarbij waren 37 van de 40 provincie-hoofdsteden. De Australische journalist Wilfred Burchett, die nauwe relaties met het NBF onderhoudt, berichtte:

'In het diepst geheim, vlak onder de neus van de uitgekooktste militaire organisatie die ooit heeft bestaan, viel het NBF de centrale punten van alle militaire en administratieve organisaties aan: alle 4 distrikthoofdkwartieren en 2 Amerikaanse veldhoofdkwartieren. Onder de 18 voornaamste doelen in Saigon zelf waren de Amerikaanse ambassade, de hoofdkwartieren van het Amerikaanse en het Saigon-leger, het hoofdkwartier van de Zuidvietnamese marine en het radiostation. Het laatste werd geheel vernietigd. Dertig vliegbases werden aangevallen, waarbij 1.500 vliegtuigen en helikopters werden vernietigd.'

Ondanks pogingen om in het begin de grootte van de Amerikaanse nederlagen te verbloemen door optimistische berichtgeving, kon Amerika tegen het einde van de maand toch niet het feit verbergen, dat het de ernstigste militaire nederlaag van de oorlog had geleden en dat een toekomstige overwinning een hersenschim was.

De politieke en economische situatie in de VS

Hierdoor kreeg Johnson in Amerika zelf ook te maken met grote politieke moeilijkheden. De oppositie tegen de oorlog nam sterk toe: het aantal Amerikanen dat meende dat de regering geen fout had gemaakt door troepen naar Vietnam te sturen, daalde tot 41 procent, een op dat moment ongekend dieptepunt. Veel belangrijker nog was de onoplosbare crisis in de wereldeconomie met als kernpunt de positie van de dollar. William McMartin, voorzitter van de Federal Reserve Board, verklaarde dat: 'Amerika zich midden in de ernstigste financiële crisis bevond sinds 1931'.

In maart 1968 moest Johnson een antwoord trachten te formuleren op de ontstane crisis. Volgens uitspraken van hoge ambtenaren in Washington (N.Y.T., 10-III-'68; 7-III-'69) werd Johnson vooral door twee gedachten geleid. Ten eerste dat hij 'zijn hart verpand had aan een militaire oplossing', ten tweede 'er moet wat aan gedaan worden om de bereidheid van het publiek de oorlog te steunen, te vergroten'. De richtlijn waar men tenslotte toe besloot en die tot nu toe de feitelijke grondslag is gebleven van de Amerikaanse politiek, houdt in, een gedeeltelijke eskalatie tegen een prijs die Washington zich kan veroorloven en een diplomatieke campagne over voorwaarden en omstandigheden, die niet bedoeld is om aan de onderhandelingsstafel vrede te bereiken, maar om met illusies, valse hoop en beloften het geduld van het publiek te verlengen.

Johnson's rede van 31 maart 1968

In deze TV-tede waarin hij tevens bekend maakte zich niet opnieuw kandidaat te stellen voor de presidentsverkiezingen, wordt grote aandacht besteed aan de monetaire crisis van de dollar. Voor wat Vietnam betreft kondigt Johnson aan dat 135.000 nieuwe Zuid-Vietnamese en 13.500 nieuwe Amerikaanse troepen de militaire positie van de VS in Zuid-Vietnam zullen versterken. Tevens wordt een gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam aangekondigd om onderhandelingen op gang te brengen.

De Amerikaanse historicus Prof. G. Kolko schreef hierover:

'De 'bom-stop' was een truc om tijd te winnen om de oorlog te verheugen, om politieke problemen thuis op te lossen en om mensen uit de Europese geldwereld gerust te stellen. Door serieuze diplomatieke onderhandelingen uit te stellen kon gedeeltelijk hetzelfde worden bereikt.'

Eenheid volksbevrijdingsleger bij vernietigde vijandelijke tank

Het duurde dan ook tot 1 november voor de bombardementen op Noord-Vietnam geheel werden stopgezet en pas op 18 januari 1969, na bijna 10 maanden onderhandelen over de plaats en de vorm van de tafel, kon het eerste overleg beginnen tussen de vier partijen (Hanoi - NBF - VS - Saigon). Dit overleg heeft tot op heden geen enkel resultaat opgeleverd, hetgeen ook de bedoeling was, want voor de VS gold en geldt: tijd winnen om de oorlog te winnen. Zij bleven uitgaan van dezelfde ficties, verdraaiing van feiten en ontkenning van realiteiten. De fictie bleef gehandhaafd dat de oorlog was ontstaan door agressie van Noord-Vietnam tegen Zuid. En wat Zuid-Vietnam betreft werd vastgehouden aan de 'wettigheid' van het huidige regime in Saigon.

De eskalatie van de oorlog

Direkt na de 'vredes'-redevoering van Johnson steeg het aantal bombardementsvluchten snel, vooral boven Laos. Begin april werd een grootscheepse 'Operatie Volledige Overwinning' ingezet en op 6 mei, vier dagen voor de eerste besprekingen tussen de DRV en de VS in Parijs, ging van het Amerikaanse militaire hoofdkwartier in Saigon het bevel uit aan alle kommandanten te velde om een 'totaal' offensief te beginnen. Het was duidelijk dat de VS zich opnieuw in een groot offensief begeven hadden. De New York Times van 14 december 1968 waarschuwde echter: *'Sinds de bomstop heeft de vijand slechts één aanval op bataljonsgrootte ingezet. Ter vergelijking: afgelopen maand voerden de Amerikaanse troepen 63 bataljonsoperaties uit en Zuid-Vietnam zette 664 van zulke campagnes op touw.'* *'Zo'n poging de balans in Vietnam door te laten slaan ten behoeve van de onderhandelingspositie in Parijs, moet vroeger of later wel een reactie tot gevolg hebben.'* De Amerikaanse weigering een beëindiging van de oorlog door onderhandelingen te overwegen hangt echter niet alleen samen met het instinctieve vertrouwen op de wapens, maar ook met het diepgaande pessimisme in Washington wat betreft de mogelijkheid van het regime Thieu-Ky om zich zonder Amerikaanse militaire en financiële hulp te handhaven. Voor mannen als Thieu en Ky hangt de toekomst volledig af van de oorlog en het voortduren van de Amerikaanse bezetting van Vietnam.

Gedurende het grootste deel van 1968 en 1969 zijn Thieu's pogingen tot 'hervorming' in de gebieden die hij beheerst, voornamelijk gericht geweest op het elimineren van zijn leidende tegenstanders onder de middenklassen en de patriotische groepen die in toenemende mate inzien dat een brede coalitie met het Bevrijdingsfront een dwingende voorwaarde voor vrede is.

Nixon: de voortzetting en uitbreiding van de oorlog

Op 5 november 1968 werd de republiek Nixon tot president gekozen, mogelijk door de verwachting dat hij de twee hoofdproblemen die de Demokraten geschaapen hadden: de economische crisis en de oorlog in Vietnam, beter zou kunnen oplossen. Wat Vietnam betreft zette Nixon de eskalatie-politiek van Johnson voort, zelfs in heviger vorm. Te land bleef het VS-offensief groeien na oktober, de hoeveelheid vuurkontakten waartoe het initiatief was genomen, was in februari 1969 verdubbeld.

Opnieuw echter werden de Amerikaanse illusies van een mogelijke militaire overwinning wreed verstoord, want het Bevrijdingsfront lanceerde in februari en maart 1969 onverwachts een groot offensief en viel gelijktijdig een 100-tal doelen, over het gehele land verspreid, aan. 'Het voortdurende geallieerde offensief heeft nu een kommunistisch tegenoffensief opgeroepen', konstateerde de conservatieve Amerikaanse journalist, W.R. Frye (2-III-'69). De campagne van het Nationale Bevrijdingsfront was des te indrukwekkender in Amerikaanse ogen omdat de belangrijkste eenheden van de strijdmacht er niet bij betrokken waren, omdat het op een bijzonder gekoördineerde manier tot in de verste uithoeken van het land reikte en met 'sophisticated' wapens werd uitgevoerd. De Amerikaanse verliezen waren op 6 maart veel gro-

De Vietnamezen bevoorraden het front

ter dan in de overeenkomstige periode na het begin van het offensief in 1968, en de verliezen aan de kant van het Bevrijdingsfront waren volgens dezelfde maatstaf minder dan de helft. De dromen van Washington op een mogelijke militaire overwinning waren opnieuw effectief verbrijzeld, hetgeen echter niet betekende dat daardoor een nieuwe onderhandelingspositie werd geformuleerd. Nixon gaf er de voorkeur aan nieuwe verwachtingen te wekken door geheim overleg met Noord-Vietnam, vervolgens met de mededeling dat 'in Zuid-Vietnam de politieke stabiliteit aanzienlijk is toegenomen sinds deze regering aan de macht kwam' (Nixon, 18-IV-'69) en tenslotte met de aankondiging van beperkte terugtrekking van Amerikaanse troepen.

Reeds toen schreef de Wall Street Journal (18-IV-'69): 'Het voornaamste doel van beperkte terugtrekking der troepen zou het rekken zijn van het geduld van het Amerikaanse publiek met een vóórturende oorlog'.

Vietnamisering

De terugtrekking van Amerikaanse troepen speelt een belangrijke rol in de propaganda rondom de in 1969 geformuleerde Nixon-doktrine en het program van vietnamisering van de oorlog: d.w.z. de oorlog zoveel mogelijk door Vietnamezen (Aziaten) zelf laten voeren. Uitgangspunt blijft het onverkort handhaven van de Amerikaanse doelstelling het huidige regime Thieu in Saigon te steunen.

Dit regime weigert elk POLITIEK compromis, d.w.z. weigert elke samenwerking, niet alleen met het Bevrijdingsfront, maar ook met de neutralistische en pacifistische stromingen, met name onder de Boeddhisten.

Dit betekent voortzetting van de oorlog (Thieu: De vrede wordt op het slagveld beslist, en niet in Parijs, (17-IV-'71) en zelfs een langdurige voortzetting van de oorlog; Ky(18-IV-1971): Als de vietnamisering betekent Zuid-Vietnam sterk te maken om zichzelf te verdedigen, dan zal dit 15 tot 20 jaar of meer tijd vergen).

De oplossing die Nixon zoekt is er een naar Koreaans model, d.w.z. een blijvende verdeling van Vietnam. Behalve dat dit betekent een schening van de Akkoorden van Genève, is dit ook een oplossing die indruist tegen de nationale aspiraties van het Vietnamese volk en tegen de pogingen een nieuwe sociale en economische structuur in het land op te bouwen.

Kapitulatie of vernietiging

Door deze politiek eist Nixon van zijn tegenstander dat hij een heldhaftige strijd van tientallen jaren voor nationale onafhankelijkheid, neutraliteit en sociale gerechtigheid opgeeft. Hij eist in feite: kapitulatie, of . . . voortgaande vernietiging. Dit blijkt duidelijk uit het grote aantal voorwaarden die gesteld worden voor het volledig terugtrekken van Amerikaanse troepen (waarbij van tevoren opgemerkt moet worden dat alleen sprake is van terugtrekking van grondtroepen en niet van andere militaire steun en dat de Amerikaanse luchtmacht en marine onverminderd aanwezig en actief zullen blijven). Voor terugtrekking van Amerikaanse grondtroepen.

zijn vele voorwaarden genoemd. Zij zal o.a. eerst plaatsvinden als:

1. de 'pacificatie' van Zuid-Vietnam is voltooid. Dit houdt in de snelle opbouw van het Saigon-leger tot meer dan 1 miljoen man, de verovering van de door het Front bevrijde gebieden, deportatie van de bevolking naar zg. 'veilige gebieden', vernietiging van alle politieke tegenstanders (operatie Phoenix), het gevangen houden van méér dan 100.000 personen en de uitbouw van het politie-apparaat van 16.000 man in 1963 naar 122.000 in 1972
2. Noord-Vietnam zijn infiltraties in Zuid-Vietnam zal verminderen
3. Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront afzien van grote offensieven
4. de Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam eerst worden losgelaten
5. er voortgang gemaakt wordt bij de onderhandelingen in Parijs
6. de veiligheid van de resterende Amerikaanse troepen niet in gevaar gebracht kan worden
7. Noord-Vietnam zijn troepen uit Zuid-Vietnam, Cambodja, en Laos zal terugtrekken (Deze eis van wederzijdse terugtrekking wordt door de DRV als absurd afgewezen omdat 'Nixon daarmee de Amerikaanse agressor op één lijn stelt met het Vietnamese volk dat zich tegen de agressie keert'.)

Wat Nixon vraagt is dat zijn tegenstander werkeloos blijft toezien (zie punt 2 en 3) dat Saigon de tijd krijgt een groot en met het modernste Amerikaanse materiaal uitgeruste leger op te bouwen en daarmee voortdurend offensieve acties onderneemt (zie punt 1) en dat zijn tegenstander dan ook nog bereid is gelijktijdig concessies te doen (zie punt 4 en 5), terwijl geen enkele garantie wordt gegeven dat de VS werkelijk bereid zijn zich GEHEEL uit Vietnam terug te trekken.

Het doel: volledige terugtrekking uit Vietnam (Nixon, TV-rede van 7 april 1971) is zonder tijdslimiet gesteld, geeft geen werkelijke garantie voor het ophouden van alle interventie en wordt afhankelijk gesteld van het bereiken van een ander doel: handhaving van een anti-kommunistisch en anti-neutralistisch regime in Saigon. De leiders van Noord-Vietnam en het NBF zien deze politiek dan ook niet als een serieuze oplossing van het Vietnamese probleem.

Achtergronden van de vietnamisering

Wat gold voor de 'bomstop' van Johnson, geldt ook voor de vietnamiseringspolitiek van Nixon: Het is een truc om tijd te winnen, om politieke problemen thuis op te lossen en om mensen uit de Europese geldwereld gerust te stellen.

Wat de problemen thuis betreft is er in de eerste plaats de grote onrust over de zware verliezen aan mensenlevens. Volgens gegevens van de Amerikaanse regering waren op 27 maart 1971 54.174 Amerikanen gedood, 296.911 gewond en 1.605 vermist of gevangen. Totaal 352.690. Vietnamisering betekent in dit verband: het veranderen van de kleur van de lijken. Dit geeft tevens een belangrijke kostenbesparing, want een Aziatisch soldaat is goedkoper dan een Amerikaanse soldaat.

Ook kan daarmee de onrust, met name in de universiteiten, verminderd worden vanwege het verminderde risico voor militaire dienst naar Vietnam te worden opgeroepen. De problemen in het Amerikaanse leger zijn ook groot: het gebruik van drugs, raciale spanningen, weigeren om te vechten en vele gevallen van 'fragging' - het werpen van fragmentatie-granaten tegen superieuren.

Veel moeilijker om op te lossen zijn de economische

Wapenfabricage in de jungle uit Amerikaans materiaal

problemen. De Amerikaanse burger vreest de voortdurende inflatie, er zijn te weinig gelden voor het oplossen van de interne problemen van de VS en een deel van de zakenwereld gaat sterker aandringen op het beëindigen van de oorlog. Het zal voor een deel ook afhangen van de reacties van de Europese wereld of Nixon in staat zal zijn de economische crisis, en vooral de dollar-krisis, te beheersen. De bereidheid van Europa de dollar te steunen en een groter deel van de kosten van de NAVO te dragen, zullen Nixon in staat stellen de oorlog in Indo-China voort te zetten.

Vietnamisering is zeker ook een poging de kosten van de oorlog te beperken.

Tenslotte is grote onzekerheid in de VS ontstaan over deze oorlog naarmate steeds meer berichten kwamen over omvangrijke terreur door Amerikanen uitgeoefend tegen de burgerbevolking.

Verheviging van de oorlog: Laos

Wat de Vietnamiseringspolitiek in ieder geval betekende was verheviging en uitbreiding van de oorlog. In de eerste plaats in Laos. Hoewel er in 1967 en 1968 al belangrijke veldslagen zijn geleverd, is de voornaamste eskalatie van het konflikt toch pas onder Nixon opgetreden. Na de beperkte bombardementsstop boven Noord-Vietnam op 31 maart 1968 hebben de VS de bombardementen op Laos verhevigd. Tegen juni 1969 gebruikte de VS B-52 bommenwerpers tegen de Pathet-Lao in het noordoosten (ongeveer 300 km van de Ho Chi Minh-route en dus zonder enig verband met de bevoorrading van het NBF). In augustus 1969 deden de VS plotseling een aanval op de strategisch belangrijke Vlake der Kruiken. Tijdens en na deze operatie werden ruim 20.000 boeren uit de Vlake gedeporteerd. De Amerikanen konden echter niet voorkomen dat de Vlake spoedig opnieuw in handen viel van de Pathet-Lao.

De toenemende aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in Laos is waarschijnlijk het gevolg van de eskalatie van de bombardementen en de door Amerikanen geleide acties van Thais en Meo's in dit land. De VS hebben derhalve de situatie in het leven geroepen die de Noordvietnamezen in Laos heeft gebracht

Kledingatelier van het Bevrijdingsfront

om hun bondgenoten te verdedigen. En deze aanwezigheid van de Noordvietnamezen wordt gebruikt om de Amerikaanse eskalatie te verdedigen!

De meest opvallende kenmerken van de Amerikaanse oorlog in Laos zijn, dat zij er met succes in geslaagd zijn hun activiteiten voor lange tijd in het diepste geheim uit te voeren, ook wat de omvang van de bombardementen betreft. De gelden voor deze 'heimelijke' oorlog werden verkregen uit privé-fondsen van de CIA of uit posten die onder de naam 'ontwikkelingshulp' op de begroting stonden. Verder zijn zij er in geslaagd het gebruik van Amerikaanse grondtroepen tot een minimum te beperken door o. a. gebruik te maken van huurlingen-legers van Meo's en Thais.

De uitbreiding van de oorlog: Cambodja

Terwijl Nixon nog op 20 april 1970 bekend maakte dat de situatie in Vietnam boven alle verwachting was gestabiliseerd door de vietnamisering en 'eindelijk in zicht komt de rechtvaardige vrede die wij zoeken' nam hij op 28 april (nadat reeds eerder op grote schaal Zuidvietnamese troepen Cambodja waren binngetrokken) in grote haast de beslissing tot de invasie in Cambodja om, zoals hij in Washington aan een aantal bezoekers aan het Witte Huis meedeelde, 'de kans te vermijden van een volledige en vernederende nederlaag in Vietnam'.

De opzet was was de vijand een beslissende slag toe te brengen (De operatie kreeg de naam 'Volledige Overwinning'), door hem definitief uit zijn 'schuilplaatsen' in een smalle strook over de grens te verdrijven. Maar reeds op 8 mei sprak Nixon niet meer over een beslissende overwinning, maar alleen nog over het winnen van wat tijd (6 tot 8 maanden). De verstoring van de Vietnamese aanvoerlijnen kon ook weer voor

een groot deel worden gekompenseerd door de versterkte posities van de Vietnamese en Pathet-Lao-troepen in Zuid-Laos (het plateau van Bolovens). Eind juni moest Washington zelfs toegeven dat vele gebieden waarin militaire operaties hadden plaats gevonden, weer geheel onder controle waren van het Bevrijdingsfront.

Het Cambodjaanse avontuur is echter ook nog om een andere reden aangegaan: een ingrijpen was dringend nodig om het nieuwe regime in Phnom Penh van de ondergang te redden. Het is echter duidelijk dat de huidige leiders in Phnom Penh de crisis zelf veroorzaakt hebben. De plotselinge en onwettige afzetting (onwettig omdat dit - tegen alle regels in - geschied was tijdens zijn afwezigheid) van Sihanouk, die een grote populariteit had en heeft onder de plattelandsbevolking, en de daaropvolgende terreur tegen demonstrerende boeren bracht het land direct al in een toestand van burgeroorlog.

De pogroms tegen de in Cambodja wonende Vietnamezen (waardoor tevens de Cambodjaanse economie werd ontwricht) en de militaire operaties tegen de 'Vietcong'-schuilplaatsen en dit direct ook in samenwerking met Saigon-troepen), voerden de crisis snel naar zijn hoogtepunt.

Hier heeft zich het spelletje herhaald dat al zo vaak in Indo-China is gespeeld (me name in Laos): Provoceerend optreden tegen een veel sterkere tegenstander leidt onvermijdelijk tot een militaire nederlaag. In de aldus ontstane en zelf geschapen crisis-situatie vindt Amerikaanse interventie plaats onder het mom van het afwenden van Noordvietnamese agressie.

Maar ook op dit punt - het redden van het regime-Lon Nol - is de Amerikaanse actie 'geen volledig succes'. Een totale ineenstorting van het regime heeft men kunnen voorkomen, maar niet dat het gezag van dit bewind ineenschrompelde en nauwelijks verder reikt

dan de hoofdstad.

Een grootscheepse Amerikaanse inmenging blijft dan ook nodig en wordt ook in vele vormen gegeven: wapenleveranties, operaties vanuit de lucht, financiering van Zuidvietnamese en Thailandse interventies en grotere bijdragen aan de economie van Saigon.

Nixon's oorlog

De gevolgen van de Amerikaanse inval in Cambodja waren van verstrekende betekenis. In de VS werden de tegenstellingen zeer verscherpt. Nixon was er door zijn 'vietnamiseringspolitiek' lange tijd in geslaagd een groot deel van de publieke opinie in slaap te sussen. Nu was de oorlog definitief zijn oorlog geworden. Van de oorlog in Vietnam en Laos kon nog gezegd worden dat hij die van zijn voorgangers had geërfd, de oorlog in Cambodja was er nu vrijwillig door Nixon bijgenomen, terwijl hij tevens de kansen op een vreedzame regeling nog kleiner maakte dan zij al waren.

Ook buiten de VS namen de protesten sterk toe. Op enkele uitzonderingen na - berucht werd o. a. de uitspraak van premier De Jong op 1 mei 1970 die namens de Nederlandse regering meedeelde 'begrip te hebben voor het optreden van de VS' - werd de inval sterk afgekeurd. Dit protest was zeer gerechtvaardigd omdat al spoedig bleek dat de Amerikaanse opzet niet alleen was de 'Vietcong'-schuilplaatsen op te ruimen, maar de operatie het begin vormde van een blijvende militaire interventie van Amerikanen en Zuidvietnamezen in Cambodja, teneinde opnieuw - zoals in Saigon - een pro-Amerikaanse elite, nu in Phnom Penh, op de been te houden.

Paradoxaal is dat Nixon in feite een belangrijke bijdrage geleverd heeft aan de uitbreiding van het communisme in Indo-China en een geheel volk in een revolutionaire strijd tegen de VS heeft gebracht. Sihanouk heeft reeds in 1965 de Amerikanen hiervoor gewaarschuwd. Hij schreef toen o. a.:

'Ik waarschuw de Amerikanen dat wij neutraal zullen blijven zolang wij de verraders de baas kunnen blijven. Als wij dit niet kunnen, zullen wij gedwongen worden - en de Amerikanen zullen daar schuld aan zijn - naar het socialistische kamp over te gaan, zoals Cuba dat onder dezelfde omstandigheden heeft gedaan en zoals andere landen in Latijns-Amerika dat zullen doen. Dit is geen paradox, maar een realiteit: de Amerikanen zijn door hun economisch en politiek optreden de grootste bevorderaar van het communisme. Door oprechte nationalisten als communisten te behandelen, maken zij mensen tot communisten bij elke stap die zij doen. En zij worden op deze wijze het slachtoffer van hun eigen waandenkeelden. In Zuid-Vietnam bijvoorbeeld zijn tienduizenden, misschien honderdduizenden jonge mensen, die aanvankelijk nationalistisch of onpolitiek waren, tot het communisme overgegaan ten gevolge van het Amerikaanse optreden in hun land, door de bommen die zij op hun hoofd gekregen hebben en door de napalm. Op deze wijze heeft de VS meer communisten gemaakt dan vernietigd.'

Even paradoxaal is dat Nixon de invloed van China heeft versterkt. Sihanouk vestigde zich in Peking en kreeg daar onvoorwaardelijke steun. Tenslotte heeft de inval in Cambodja geleid tot een zeer nauwe samenwerking op alle terreinen van alle revolutionaire volkeren van geheel Indo-China. In april 1970 werd op initiatief van Sihanouk een conferentie gehouden waaraan vertegenwoordigers van Noord-Vietnam, de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam, de Pathet-Lao en het Cambodjaanse Bevrijdingsfront (meestal met de Franse afkorting FUNK aange-

duid) deelnamen, en waar werd besloten tot de vorming van één gemeenschappelijk front in de strijd tegen het Amerikaans imperialisme.

De uitbreiding van de oorlog: Noord-Vietnam en Laos

De Amerikaanse interventie in Cambodja eindigde niet op 30 juni 1970: de dag waarop officieel de Amerikaanse troepen, volgens een besluit van het Congres, het land verlaten moesten hebben. Op 22 augustus maakte Washington bekend dat Amerikaanse bombardementsvluchten op Cambodja overal kunnen plaatsvinden waar zich communisten bevinden en op velerlei wijze bleven de Amerikanen betrokken bij de talloze militaire operaties die voornamelijk tot doel hadden de belangrijkste verbindingswegen naar Phnom Penh open te houden.

Op 19 januari 1971 kwamen de Amerikaanse senatoren McGovern en Church dan ook tot de konklusie dat Nixon door vergaande Amerikaanse inmenging in de strijd in Cambodja, de Church-Cooper-resolutie, die het inzetten van Amerikaanse troepen in dat land verbiedt, naar 'letter en geest' heeft geschonden. Al deze akties konden echter niet verhinderen dat het regime in Phnom Penh steeds meer terrein verloor. Op 21 januari 1971 vielen Cambodjaanse guerrilla's zelfs aan in de direkte omgeving van Phnom Penh en vernietigden op één dag bijna de gehele Cambodjaanse luchtmacht, een munitiedepôt en een groot deel van een marinebasis. Op 22 maart werd de enige olie-raffinaderij van Cambodja voor 80% verwoest.

Al spoedig echter werden ook de eerste tekenen van nieuwe eskalaties zichtbaar. Reeds op 15 en 17 augustus 1970 werden massale bombardementen uitgevoerd op het Noordelijk deel van Zuid-Vietnam waarbij de Amerikanen alle beschikbare B-52 bommenwerpers inzetten, terwijl Washington op 21 augustus toegaf - na protesten van de Pathet-Lao - dat Amerikaanse troepen gemachtigd waren 'defensieve' operaties in Laos uit te voeren, en vervolgens begon in november een gedeeltelijke hervatting van de bombardementen op Noord-Vietnam. (Een poging Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam te bevrijden - de commando-raid naar Son Tay - mislukte omdat het kamp leeg was.)

Dat Nixon's vietnamiseringspolitiek 'oorlog en nog eens oorlog betekent' (R. Kennedy) bleek opnieuw uit de in februari 1971 ingezette offensieven: een invasie in Cambodja door ongeveer 20.000 man Zuidvietnamese troepen en de invasie in Zuid-Laos, van ongeveer 30.000 man, met het doel de Ho Chi Minh-route af te snijden.

Reeds op 9 februari, toen het offensief in Laos nog maar net was begonnen, schreef T.D. Allman in het Londense dagblad The Guardian:

'Dit gebied van de Ho Chi Minh-weg - bijna half zo groot als Engeland - is een tactische en logistieke nachtmerrie voor Amerikanen en Zuidvietnamezen. De enorme omvang van het probleem de Ho Chi Minh-weg af te snijden en kommunistische voorraden en basiskampen te vernietigen wordt duidelijk als men deze opgave vergelijkt met de jarenlange akties van de Amerikanen in de A-Shau vallei: één van de uitlopers van de Ho Chi Minh-weg. De vallei is nog geen duizendste deel van de omvang van de Ho Chi Minh-route. Toch zijn ontelbare Amerikaanse zoek- en vernietig akties niet in staat geweest dit gebied aan de communisten te ontnemen. Zodra de Amerikanen er binnen trokken, trokken de communisten zich terug in hun ontoegankelijke bunkers en schuilplaatsen in de bergen. En steeds zodra de Amerikanen weg trokken, kwamen zij terug.'

Wat president Nixon nu in feite wil doen is vele duizenden A-Shau valleien in één klap zuiveren.'

Ondanks het feit dat Saigon elite-troepen inzette en de Amerikanen massale steun verleenden door middel van artillerie en uit de lucht (op 2 maart bijv. werden door Amerikaanse helikopters 1.300 vluchten boven Laos en

500 vluchten boven Cambodja uitgevoerd) eindigden deze offensieven in vernietigende nederlagen met zware verliezen aan mensen en materiaal. Het offensief in Cambodja moest worden opgegeven, de strijd in Laos verplaatste zich, na een chaotische terugtocht van de Saigon elite-troepen, naar het noordelijk deel van Zuid-Vietnam.

NOG EENS 10 JAAR OORLOG

Prof. Noam Chomsky (november 1971):

Nixon is erin geslaagd een groot deel der Amerikanen en vermoedelijk ook van de hele wereld te doen geloven dat hij zijn troepen terugtrekt, terwijl hij alles in het werk stelt een militaire overwinning te behalen.

In vele beschouwingen over de oorlog in Vietnam komen opmerkingen voor als:

nu Nixon bezig is zich terug te trekken uit Vietnam of nu de VS bezig zijn hun aandeel in de oorlog te verminderen.

De suggestie die van deze formuleringen uitgaat is dat thans, in 1971, het einde van de oorlog nadert, dat Nixon vrede wil. Deze mening is versterkt door het bericht dat Nixon naar Peking zal gaan, waaruit dan moet blijken dat hij zelfs bereid is te breken met een al meer dan 20 jaar durende anti-Chinese politiek van de VS. Tenslotte wordt deze mening voortdurend levend gehouden door uitvoerige en nadrukkelijke berichtgeving over hernieuwde en versnelde terugtrekking van Amerikaanse troepen uit Vietnam.

Is deze mening, dit optimisme, juist?
Gezien de volgende feiten en overwegingen: neen.

Manoeuvres

In de eerste plaats is het verspreiden van geruststellende en optimistische berichten een konstante faktor in de Amerikaanse manoeuvres, die tot doel hebben: tijd winnen om de oorlog te winnen.

Men herinnere zich de propaganda van de 'vredes'-kandidaat Johnson tegenover de oorlogskandidaat Goldwater in 1964, waarbij Johnson, eenmaal tot president gekozen, de gelegenheid krijgt het gehele oorlogsprogramma van Goldwater, inclusief de bombardementen op Noord-Vietnam, uit te voeren.

Daarna werden illusies gewekt door het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam, daarna door Johnson's aankondiging dat hij niet zal deelnemen aan de verkiezingen en de beloften van Nixon dat hij vrede zou brengen, dan door het beginnen van onderhandelingen in Parijs en het verspreiden van geruchten over voortgang in de besprekingen door geheime contacten en nu dan door het programma van terugtrekking van Amerikaanse troepen en de reis naar Peking. Het enige wat gebleven is na alle illusies is het voortduren van de oorlog. Ze is zelfs uitgebreid tot geheel Indo-China. En nog steeds zoekt de VS een oplossing door middel van oorlog en niet door onderhandelen.

Oorlogskandidaat Thieu

Het vasthouden aan een militaire oplossing blijkt niet alleen uit de weigering van de VS serieuze besprekingen in Parijs te beginnen, maar ook uit de onvoorwaardelijke steun die Nixon heeft gegeven aan de oorlogskandidaat Thieu bij de recente verkiezingen in Saigon. Militair, politiek en economisch door de VS daartoe in staat gesteld, heeft Thieu alle tegenstanders door kor-

rupte middelen uit de weg geruimd. Hiermee is tevens de kans op een politieke oplossing in Zuid-Vietnam - de kern van het Vietnamese vraagstuk - onmogelijk gemaakt.

Terugtrekking van de troepen

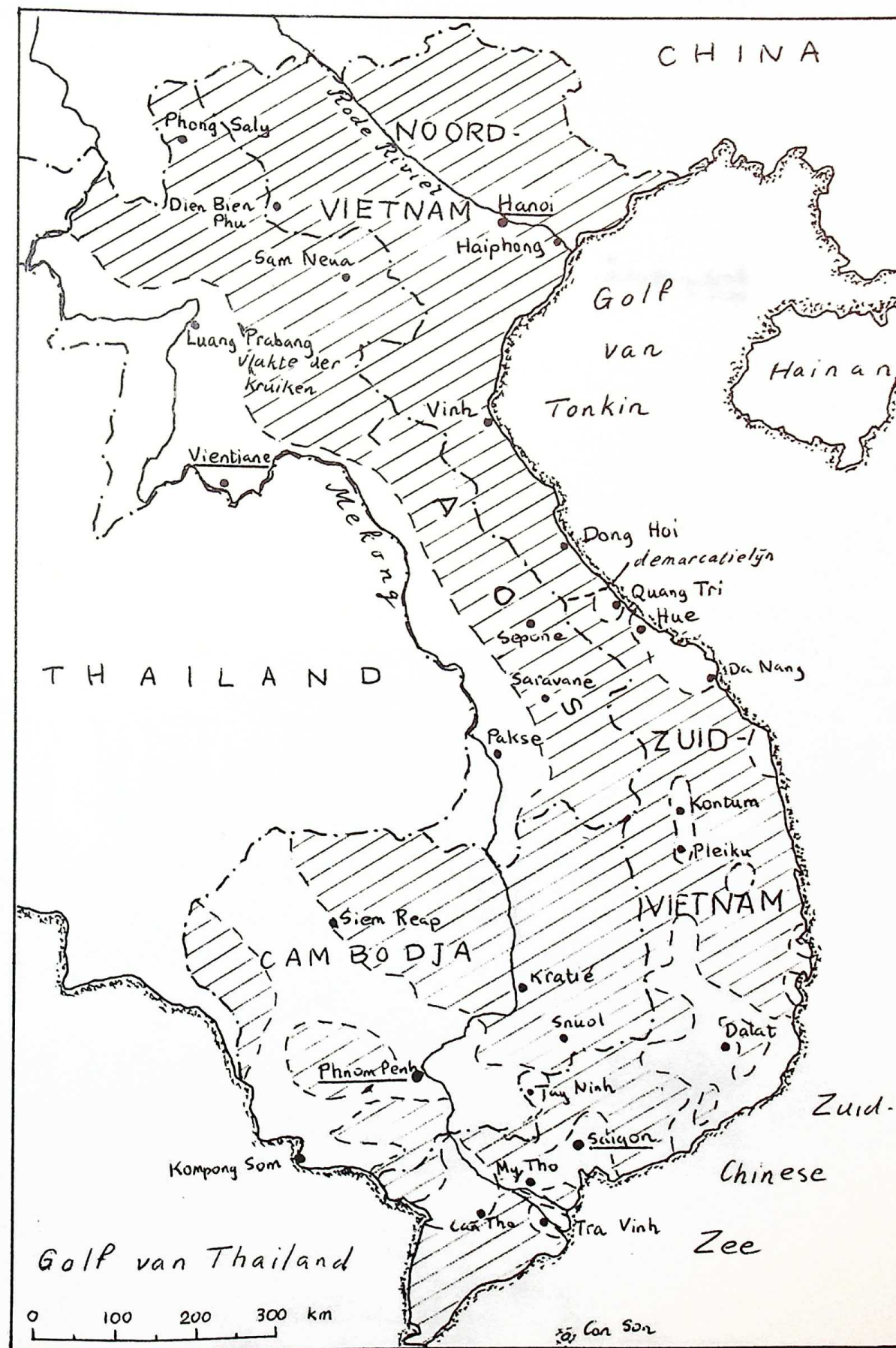
Wat betreft het terugtrekken van de Amerikaanse troepen uit Vietnam (wat propagandistisch een enorm effect sorteert) moet het volgende worden opgemerkt:

1. De terugtrekking wordt afhankelijk gesteld van een groot aantal voorwaarden, elders in dit nummer vermeld, waaraan de tegenstander nooit zal kunnen voldoen tenzij zij bereid is de strijd op te geven, te kapituleren.
2. Zolang deze voorwaarden niet zijn vervuld - m.a.w. zolang de vijand niet bereid is tot kapitulatie - zal er een restmacht van 25 tot 50.000 man Amerikaanse troepen in Vietnam blijven: bemanning van gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers en adviseurs voor de Saigon strijdkrachten. Deze strijdmacht zal in Vietnam blijven gedurende fase 2 van het vietnamiseringsprogramma. Deze fase is nog niet begonnen en er is helemaal nog geen sprake van het aanduiden van een datum voor een beëindigen van deze fase. Alle commentaren zijn het er echter over eens: deze fase zal lang duren. US News & World Report van 20 september 1971 berichtte dan ook dat de VS - om het deze restmacht wat aangenamer te maken - zojuist 425.000 dollar voor een theater, 425.000 dollar voor een zwembad en 153.000 dollar voor een winkelcentrum in de Amerikaanse basis Long Binh bij Saigon hebben bestemd, met als commentaar van een Amerikaans officier daarbij: 'We zijn niet van plan dergelijke dure voorzieningen te bouwen om ze daarna aan de Vietnamezen over te dragen'.

3. In de derde plaats moet opgemerkt worden dat wel steeds sprake is van terugtrekking van het leger, maar niet van de vloot in de wateren rond Indo-China. En wat de luchtmacht betreft, eskaders die uit Vietnam vertrekken worden meestal in de directe omgeving van Vietnam gestationeerd: in Thailand of op de Filippijnen en dus binnen enkele uren weer in te zetten boven Vietnam.

Het is ook zeer misleidend alleen te letten op het aantal Amerikaanse troepen IN Vietnam. Daaruit kan men niet het Amerikaanse aandeel aan de strijd in Vietnam bepalen. De Amerikaanse hoogleraar N. Chomsky zegt hierover:

'Toen de VS volgens officiële opgaven 500.000 man in Indo-China gestationeerd hadden, waren er in werkelijkheid om en nabij de 800.000 soldaten die rechtstreeks aan de oorlog deelnamen; de strijd werd voornamelijk vanuit protektoraten buit-

Overzichtskaart van Indo-China. Noord-Vietnam en de eind 1970 bevrijde gebieden in Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja zijn gearceerd.

ten Vietnam - zoals Thailand en de Filippijnen - gestreden. Niets wijst erop dat hier verandering in komt.' (Student, november 1971)

4. Dat de terugtrekking van Amerikaanse troepen uit Vietnam het bewijs is dat Nixon zich uit Vietnam wil losmaken wordt helemaal ongeloofwaardig als men bedenkt dat een belangrijke reden voor het terugtrekken ligt in de situatie in het leger zelf. Amerika is namelijk het eerste land dat op grote schaal dienstplichtigen heeft ingezet in een langdurige koloniale oorlog. Het verzet in het leger - het doden van officieren door manschappen, desertie, druggebruik en weigering om te vechten - heeft zo'n omvang aangenomen dat een vergaande desintegratie van het leger dreigde.

Achtergronden Vietnamisering

De vietnamiseringspolitiek heeft dan ook niet tot doel de oorlog te beëindigen, maar onwillige dienstplichtigen te vervangen.

Daarvoor staan twee wegen open:

Ten eerste een al veel gebruikte door koloniale mogendheden: het vormen van een huurlingen-leger, in dit geval van Aziaten (de kleur van de lijken veranderen). Alle aandacht wordt besteed aan de opbouw in Zuid-Vietnam van een leger van meer dan 1 miljoen man, aan de vorming van zelfverdedigingbrigades in de dorpen en stadswijken van 3 miljoen man en de uitbouw van een politie-apparaat van 125.000 man. Dit gehele militaire programma wordt financieel en materieel mogelijk gemaakt door de VS, die ook voor

Vietnamese meisjes bezig met het maken van kleren

training van het kader zorgen.

Een tweede weg ligt in de vervanging van de menselijke component (de legers) door een technische component: de elektronische oorlogsvoering (hetgeen praktisch neerkomt op een geautomatiseerde moordmachine). Over geheel Indo-China worden elektronische registrators verspreid die alles wat leeft (beweegt, geluid maakt of warmte verspreidt) registreren, naar een computer in vliegtuigen seinen en via een computercentrum automatische bestuurd beschietings-systemen in werking stellen. Chomsky zegt hierover in Students:

'Natuurlijk is zo'n systeem heel gericht ontwikkeld voor koloniale oorlogen, dat wordt wel eens vergeten. Als de VS bij in oorlog zou zijn met de Sowjetunie, dan zou het onmogelijk zijn om dergelijke meetpalen rond Moskou te deponeren, met langzaam vliegende vliegtuigen rustig te wachten op registreringen en dan bombardementen uit te voeren. Dat kan alleen tegen een vijand die zo zwak is dat hij geen tegenactie kan ondernemen. Het slachtoffer moet praktisch machteloos zijn. Het is dus duidelijk, dat deze hele ontwikkeling uitsluitend gericht is op koloniale oorlogen, dat de achtergrond is dat men steeds minder aan kan op legers die gewoon uit mensen bestaan, en zelfs op inheemse huurlingen.'

Economische belangen

Uit andere bronnen komen eveneens duidelijke aanwijzingen voor het voortduren van het Amerikaans imperialisme in Vietnam. Vaak is beweerd dat niet Vietnam zelf, maar wel de daarbij gelegen gebieden, zoals Malaya en Indonesië, van zeer groot belang zijn als

grondstoffenleveranciers (rubber, olie, metalen) voor de Amerikaanse en Japanse economie. De feiten wijzen echter in een andere richting. Daar zijn in de eerste plaats de berichten over zeer grote voorraden olie van hoge kwaliteit rond de kusten van Indo-China. Al meer dan 10, voornamelijk Amerikaanse en Japanse firma's, hebben concessies aangevraagd om daar met boren te kunnen beginnen.

Kort geleden (1 september 1971) heeft de Franse journalist Decornoy in Le Monde plannen onthuld uit een vertrouwelijk rapport van de Aziatische Ontwikkelings Bank. Dit rapport is gebaseerd op de veronderstelling dat het de VS in 1973 gelukt zal zijn Noord-Vietnam tot beëindigen van de oorlog te brengen en het Bevrijdingsfront zo te verzwakken dat het Zuidvietnamese leger - gesteund door de Amerikaanse luchtmacht - nog slechts een politie-functie zou behoeven te vervullen. Dan zal, volgens dit rapport, de situatie zich zo ontwikkeld hebben dat

'het voor de (Zuidvietnamese) economie mogelijk wordt te werken op basis van het vrije marktmechanisme en zal deze economie georiënteerd kunnen worden op de wereldeconomie voor wat betreft de handel en het gebruik van buitenlands kapitaal';
en wat de olie betreft, aangenomen wordt dat *'de produktie en export van olie afhankelijk zal zijn van buitenlandse ondernemingen.'*

Nog eens 10 jaar oorlog

Aan dit zelfde rapport van de Aziatische Ontwikkelings Bank ontleende Decornoy de opmerking dat het nog wel 10 jaar kon duren voordat Zuid-Vietnam definitief is 'gepacificeerd'. Daarmee heeft ook deze, door het Pentagon gefinancierde studie duidelijk gemaakt wat het beleid ten aanzien van Vietnam nog altijd is: het handhaven van een afzonderlijke staat Zuid-Vietnam binnen het Amerikaans (kapitalistisch) economisch systeem.

De bewijzen daarvoor zijn ook in de cijfers terug te vinden, niet in die van het aantal terugtrekkende Amerikaanse troepen, maar in de bedragen die de VS besteden voor bijv. het pacifikatie-program voor Zuid-Vietnam (d.w.z. het programma dat tot doel heeft de vernietiging van alle verzet in het zuiden): in 1971 was dat met 696 miljoen dollar een groter bedrag dan in 1969.

En dergelijke ontwikkelingen gelden ook voor Laos en Cambodja. De financiële hulp aan Cambodja is in 1971 opnieuw met 55 miljoen dollar verhoogd en bedraagt nu voor het belastingjaar 1971/2 310 miljoen dollar.

Laos en Cambodja

Sinds Nixon de oorlog ook op grote schaal in deze gebieden is gaan voeren zijn deze landen ook moeilijker los te maken van de Vietnamese oorlog. Dat geldt met name voor Cambodja, dat, wat grond-akties betreft, sterk afhankelijk is van de steun van de Saigon-legers. De vorming van een vredesregering in Saigon zou dan ook onmiddellijk deze steun doen ophouden en de militaire positie van het Lon Nol regiem in Phnom Penh in groot gevaar brengen. Maar ook de Amerikaanse bombardementen op Laos kunnen dan niet meer uitgevoerd worden met als motivatie dat zij gericht zijn tegen de Vietnamese aanvoerwegen. Ook om het 'verlies' van Laos en Cambodja te voorkomen, verhinderen de VS de tot standkoming van een politieke regeling in Zuid-Vietnam. En zo blijft de vietnamisering 'oorlog en nog eens oorlog' voor geheel Indo-China.

Uiteindelijke overwinning

Waar Nixon op mikt is dat met het voortduren van de oorlog zijn tegenstander zulke verliezen aan mensenlevens zal lijden dat zij gedwongen zal worden de oorlog op te geven (hetgeen neerkomt op genocide: de uitmoording van een volk). Of hij daarin zal slagen, dient betwijfeld te worden (alhoewel dit nog altijd niet geheel onmogelijk is). Door de sterke oppositie tegen het voortduren van de oorlog in de VS - onder de bevolking en in het Congres - is Nixon vooralsnog gedwongen voort te gaan met de geleidelijke terugtrekking van ongeveer 12.000 man per maand. Dit betekent dat er in 1972, het jaar van de presidentsverkiezingen, te weinig Amerikaanse troepen aanwezig zullen zijn om een eventueel Vietnamees offensief te kunnen breken. Daar een militaire nederlaag Nixon's herverkiezing in gevaar zou kunnen brengen zou hij tot grotere concessies gedwongen kunnen zijn.

Belangrijk zijn ook de ontwikkelingen in Zuid-Vietnam, waar de oppositie tegen Thieu en tegen de Amerikaanse aanwezigheid sterk is toegenomen onder allerlei groeperingen en lagen van de bevolking.

De enorme corruptie bij de verkiezingen en het mislukken van de militaire operaties in Laos en Cambodja hebben daarbij een grote rol gespeeld. In het laatste geval is tevens gebleken hoe zwak het huurlingenleger, en zelfs de elite-eenheden daarvan, blijft.

Oppositie tegen de oorlog

Zeer belangrijk is ook dat de oppositie tegen de oorlog in de VS en daar buiten krachtig blijft.

De strijd tegen de oorlog is zelfs extra nodig nu de illusie is gewekt dat de oorlog ten einde loopt.

Er is nog een gevaar dat de oppositie tijdig zal moeten onderkennen. Dat is het gevaar dat Nixon, als hij ziet dat zijn militaire positie in Indo-China afbrokkelt, zal trachten de oorlog opnieuw te eskaleren, of zal

Gevangen vrouwen opgesloten in de beruchte 'tjerkooien' in Zuidvietnamese gevangenis

trachten door middel van internationale politieke manoeuvres een regeling te treffen voor Vietnam buiten de Vietnamezen om.

Wat van de VS geëist moet worden is een volledige terugtrekking van alle personeel en materiaal uit Vietnam en het stopzetten van de vietnamisering van de OORLOG en dat onmiddellijk begonnen wordt aan de vietnamisering van de VREDE, d.w.z., door het loslaten van de oorlogspresident Thieu een gesprek mogelijk maken tussen alle Vietnamezen, die vrede, vrijheid en neutraliteit wensen, en dat is de overgrote meerderheid.

Enige literatuur

Aan verschillende onderwerpen betreffende Zuidoost-Azië heeft het Vietnam Bulletin afzonderlijke nummers gewijd (meestal in de vorm van dubbelnummers). De volgende nummers zijn nog te bestellen bij J. Boonstra, W. de Zwijgerlaan 14, Sassenheim, Postgiro: 70.01.06.

De getallen tussen haakjes geven de prijs aan in centen, inclusief verzendkosten.

- * De chemische en biologische oorlogsvoering (80)
- * Medische hulp Vietnam (uitgave van het Medisch Comité) - (150)
- * Laos-trio (drie nummers) - (200)
- * Indonesië (150)
- * Nederland en Vietnam (80)
- * Vietnam wil vrede (over rol van Boeddhisten, Katholieken, etc.) (150)
- * Imperialisme (Japans en Amerikaans) - (80)
- * Onderhandelingsvoorstellen van het Bevrijdingsfront - (80)
- * Onderwijs in Vietnam (150)
- * Overzichtsnummer Cambodja (110)

Literatuurlijst

- The Pentagon Papers as published by The New York Times - Bantam Books, New York, 1971.
- De affaire Vietnam toegelicht met de Pentagon Papers - Prisma 1511, 1971 (f 5,-)
- Proefmonsters voor Vietnam (chemische en gasoorlog) - Ikor, Hilversum, postgiro 40.000 (f 2,-)
- Dr Spock over Vietnam (Zwarte Beertjes, 1232 - f 2,75) waarin een groot aantal misverstanden over Vietnam wordt opgehelderd.
- Het Vietnam Tribunaal van Ton Regtien en Maarten van Dullemen (Van Gennep, 1968 - f 7,90) onder leiding van Sartre en Bertrand Russell werden tijdens dit tribunaal de morele en juridische aspecten van de oorlog in Vietnam geanalyseerd. Daarvan in dit boek een verslag.
- Mary Mac Carthy: Bericht uit Vietnam (Sijthoff, Leiden 1968) In dit reisverslag ligt tevens een intelligente visie op het probleem Vietnam besloten.
- Sara Lidmann: Gesprekken in Hanoi (Zwarte Beertjes, 1968) Een Zweedse schrijfster in gesprek met de Noordvietnamese

De Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam heeft op 1 juli 1971 in Parijs opnieuw daarvoor voorstellen gedaan. Zij is bereid een coalitie-regering te vormen met alle politieke partijen en religieuze en maatschappelijke groeperingen, met uitzondering van die de oorlog willen voortzetten.

Ook voor alle andere zaken, zoals bijvoorbeeld de vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen, zijn concrete voorstellen gedaan.

Na ruim vier maanden heeft Nixon op deze voorstellen nog geen enkel antwoord gegeven. Een duidelijker bewijs dat de VS nog altijd streven naar een militaire oplossing (overwinning) is niet te geven.

bevolking.

- Wilfred Burchett: Vietnam Wint (Pegasus, Amsterdam, 1969) De journalist Wilfred Burchett verbleef meer dan een half jaar bij het Bevrijdingsfront. Hij geldt als de belangrijkste Zuid-Oost-Aziëkenner. Een buitengewoon belangrijk boek dat laat zien hoe de Vietnamezen zich organiseren.
- Wilfred Burchett: Laos een tweede Vietnam? (Pegasus, Amsterdam 1970)
- G. Benthem van den Berg: Vietnam en de Ideologie van het Westen (opgenomen in De Ideologie van het Westen, Van Gennep, 1969) Deze schrijver verbindt op een scherpzinnige manier de ideologie van het Westen met de argumenten die voor de oorlog in Vietnam gebruikt worden.
- Viet-Nam, toneelstuk van Peter Weiss, gevolgd door historisch overzicht (Meulenhoff, 1968)
- Susan Sontag: Reis naar Hanoi (Brunaboecken, 1969) Een geëngageerd schrijfster gekonfronteerd met de bijna 'stoïcijnse' Noordvietnamezen.
- Felix Greene: Vietnam-Vietnam (Penguin Pocket)
- W. Fullbright: De arrogantie van de Macht (Bruna, Utrecht 1968) Een stem uit Amerika, die zich verheft tegen de expansiepolitiek.

- H.E. Salisbury: Achter de linies in Noord Vietnam Salisbury is adjunct-chefredakteur van The New York Times en hij ging als één der eersten naar Noord-Vietnam. Zijn veel bekritiseerde ervaringen zijn hier opgetekend (Uitg. van Parool Pers NV)
- Schrijvers voor Vietnam, fragmenten uit voorgelezen werk - al of niet op Vietnam betrekking hebbend - van de in Amsterdam gehouden avond (Van Gennep - Meulenhoff 1970)
- Robin Clarke, Biologische en Chemische Oorlogsvoering Spectrum)
- Seymour M. Hersh: Verslag van een Massamoord (Anthos 1970). In verband met het proces tegen een aantal betrokkenen een zeer aktueel boek.
- Mark Lane, Waarom wij deserteerden, gesprekken met Amerikanen, met een voorwoord van Dr J.J. Buskes (Van Tijn, Zwolle 1970) - gesprekken met Amerikaanse deserteurs.

Wat kunt u doen?

Er gebeurt in Nederland heel wat op het gebied van acties voor de bevrijdingsbewegingen in Indochina.

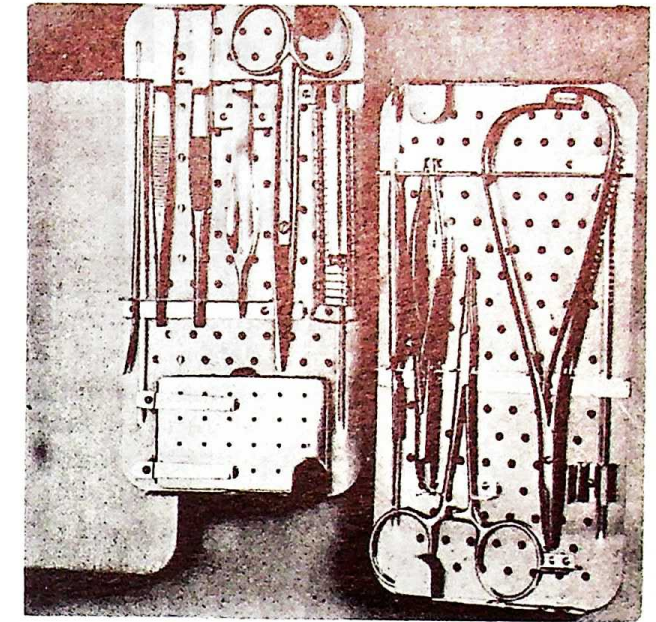
Het Medisch Comité Nederland-Vietnam (Prinsesselaan 6-8, Beverwijk, tel. 02150-23505) is een organisatie van medici en andere werkers in de gezondheidssector die medikamenten, medische instrumenten e.d. naar Noord-Vietnam en de bevrijdingsbewegingen van Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja stuurt. Het gironummer van dit door meer dan 300 artsen aanbevolen comité is 1090400 te Amsterdam. Men kan geld storten (lieft een periodieke overmaking) of ten bate van het comité, dat reeds ter waarde van meer dan één miljoen gulden aan medikamenten en medische instrumenten verzond en heeft een actie op touw gezet. De mogelijkheden daarvoor zijn legio: het organiseren van kollektes, het houden van bijeenkomsten (waarvoor films beschikbaar zijn), het inzamelen van proefmonsters onder artsen, het verspreiden van voorlichtingsmateriaal van het comité etc. Er lopen acties als 'Naaimachines voor Vietnam', Medische literatuur voor Vietnam', terwijl in vele plaatsen door Vrouwen voor Vietnam gebreed wordt. Kunstenaars voor Vietnam (musici, cabaretiers, fotografen, grafici e.d.) hebben in het verleden veel voorstellingen en tentoonstellingen gehouden en zijn ook nu bereid voor het MCNV op te treden. Iedereen die iets meer wil doen dan geld storten vraag de laatst verschenen folder van het MCNV voor alle aktiemogelijkheden.

Het Comité Wetenschap en Techniek voor Vietnam, Laos en Cambodja (sekr. Prinsengracht 834, Amsterdam) houdt zich bezig met het ontwikkelen en produceren van technische projecten waaraan de bevrijdingsbewegingen behoefte hebben. Men is b.v. bezig met een bloeddrukmeter, een watersterilisator en een cardiofoon. Voorts wordt onderzoek gedaan naar gegevens in agrarische literatuur die voor de Vietnamezen van belang zouden kunnen zijn voor produktieverhoging. Het comité biedt aktiemogelijkheden voor wetenschappers (op het gebied van de exakte wetenschappen maar ook voor de sociale wetenschappen) om op eigen werkterrein iets te doen. Hulp van technici (HTS-en, researchlaboratoria e.d.) is nodig.

Scholen voor Vietnam voert actie op scholen. Voor de lagere scholen is het kontaktadres: Ida Lange, Patroclusstraat 10-II, Amsterdam, tel. 020 - 73 63 74 (voorlichting en inzameling leermiddelen voor de Vietnamezen). Voor middelbare scholen en vormingscentra: J.J. Wesselo, Harmoniehof 25-II, Amsterdam, tel. 020 - 73 84 74 (informatie-verschaffing d.m.v. films, lezingen en onderwijsprojecten, inzameling geld voor medikamenten en leermiddelen).

Het Dutch American Committee for Peace in Vietnam (p.a. Korte Marnixstraat 12, Amsterdam, tel. 020 - 24 72 35) is een organisatie die in Nederland verzeild geraakte Amerikaanse deserteurs helpt.

Boeken voor Hanoi is een actie om wetenschappelijke literatuur voor de Democratische Republiek Vietnam in te zamelen. Secr.: Prof. de Jager, Sterrenwacht, Zonneburg 2, Utrecht, tel: 030 - 12481.

chirurgische doos zoals die door de Westeuropese hulporganisaties aan het Bevrijdingsfront geleverd worden

Er wordt onderzoek gedaan naar de Nederlandse medeplichtigheid aan de Amerikaanse oorlogsvoering (wapenleveranties, ontwikkelingshulp aan het Saigonbewind e.d.). Wie mee wil werken aan het (tijdrovende) onderzoek hiernaar wende zich tot de redactie van het Vietnam Bulletin, Weesperstraat 51, Amsterdam.

Er zijn talloze lokale groepen, te veel om hier op te noemen. Reeds lang actief (verspreidt wekelijks persuittrekssels over de oorlog, drukte een kaart van Indochina e.d.) is het Vietnam Comité Nijmegen (sekr. Berg en Dalseweg 361, Nijmegen) en het Vietnam Comité Rotterdam (sekr. Sparrenlaan 16, Spijkenisse, tel. 01880 - 55 49). Wie wil weten welke groep bij hem in de buurt actief is stelle zich schriftelijk in verbinding met het Vietnam Bulletin, Weesperstraat 51, Amsterdam of als het haast heeft, met Maarten van Dullemen, tel. 020 - 23 08 64 (overdag) of 020 - 73 84 40 ('s avonds).

Verzoek: zodra een actie rond is geven men het bericht door aan het Vietnam Bulletin. Omdat het VB maar eens in de twee weken verschijnt en enige tijd met het drukken e.d. gemoeid is: zo snel mogelijk.

Rouw in Hanoi bij dood Ho Chi Minh

Het VIETNAM BULLETIN geeft sinds mei 1966 elke veertien dagen:

- * informatie over de strijd in Zuid-Oost Azië die niet of pas veel later in de Nederlandse kranten komt;
- * informatie over de bevrijdingsbewegingen in Zuid-Oost Azië, programma's en andere documenten;
- * informatie uit het 'andere Amerika' over o.a.:
de ondergrondse beweging in het Amerikaanse leger,
de Amerikaanse Vietnam beweging.

Het VIETNAM BULLETIN heeft als uitgangspunt

de onmiddellijke, onvoorwaardelijke en volledige terugtrekking van alle Amerikaanse troepen en materieel uit geheel Zuid-Oost Azië.

Regelmatig verschijnen bijzondere nummers gewijd aan bepaalde onderwerpen zoals:

- * chemische en biologische oorlogsvoering;
- * gezondheidszorg in Noord-Vietnam en de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam;
- * hoe Nederland betrokken is bij de strijd van de Amerikanen;
- * de 'derde weg' in Zuid-Vietnam (Boeddhisten en andere groepen).

Elke twee maanden verschijnt een bulletin gewijd aan Indonesië onder redactie van het Indonesië Comité (prof. W.F. Wertheim, dr. J.M. Pluvier).

Het VIETNAM BULLETIN wil daarnaast vooral ook een communicatie-blad zijn voor iedereen, die in Nederland werkt om een einde te maken aan de afschuwelijke en misdadige oorlog in Zuid-Oost Azië. In elk bulletin staan daarom aankondigingen, verslagen en evaluaties van alle Vietnam-activiteiten in Nederland.

=====

Uitknippen en opsturen naar:

Vietnam Bulletin, p/a Weesperstraat 51, Amsterdam – 1005.

Ondergetekende ..... (naam, blokletters graag!)
..... (adres)
..... (plaats)

- neemt een abonnement op het Vietnam Bulletin en stort ^{6,50} 6,- (voor een half jaar, met stilzwijgende verlenging) op postgiro 1281198 tnv Vietnam Bulletin, p/a Weesperstraat 51, Amsterdam – 1005.
- wenst een gratis proefnummer.

handtekening